

Informacje bieżące

Wyniki wstępne

Warszawa, 2013–11–22

KONIUNKTURA GOSPODARCZA

Koniunktura w przemyśle, budownictwie, handlu i usługach w listopadzie 2013 r.

Ogólny klimat koniunktury w **przetwórstwie przemysłowym** w listopadzie oceniany jest nieco bardziej negatywnie niż w październiku, ale lepiej niż w analogicznym miesiącu ubiegłego roku. Oceny bieżącego portfela zamówień są korzystne wobec negatywnych zgłaszanych przed miesiącem, przy nieco większym niż w październiku wzroście bieżącej produkcji. Odpowiednie prognozy są bardziej negatywne od formułowanych przed miesiącem. Sytuacja finansowa oceniana jest nieco mniej pesymistycznie niż w październiku, w najbliższych miesiącach można spodziewać się jej niewielkiego pogorszenia. Ceny wyrobów przemysłowych mogą spadać szybciej niż oczekiwano przed miesiącem.

Ogólny klimat koniunktury w **budownictwie** oceniany jest w listopadzie bardziej pesymistycznie niż w październiku, ale mniej negatywnie niż w analogicznym miesiącu ubiegłego roku. Oceny bieżące i prognozy portfela zamówień oraz produkcji budowlano-montażowej są bardziej niekorzystne od zgłaszanych przed miesiącem. Również przewidywania dotyczące sytuacji finansowej są negatywne, gorsze od formułowanych w październiku, przy utrzymujących się pesymistycznych diagnozach w tym zakresie. Ceny robót budowlano-montażowych mogą spadać w stopniu zbliżonym do oczekiwanego w ubiegłym miesiącu.

W listopadzie ogólny klimat koniunktury w **handlu hurtowym** oceniany jest nieznacznie mniej optymistycznie niż w październiku, ale lepiej niż w analogicznym miesiącu poprzedniego roku. Oceny bieżącej sprzedaży są pozytywne, lepsze niż w październiku. Przewidywania w tym zakresie są negatywne i gorsze niż przed miesiącem. Utrzymują się niekorzystne diagnozy i prognozy sytuacji finansowej. Badane przedsiębiorstwa zapowiadają, iż ceny towarów mogą rosnąć w tempie zbliżonym do oczekiwanego miesiąc wcześniej.

Ogólny klimat koniunktury w **handlu detalicznym** oceniany jest pesymistycznie, podobnie jak w październiku, choć lepiej niż w analogicznym miesiącu poprzedniego roku. Diagnozy sprzedaży oraz sytuacji finansowej są mniej pesymistyczne niż przed miesiącem. Prognozy sprzedaży są nieznacznie pozytywne, zbliżone do formułowanych w październiku. Przewidywania dotyczące sytuacji finansowej są nadal negatywne. Dyrektorzy przedsiębiorstw zapowiadają, iż ceny towarów w najbliższych trzech miesiącach mogą rosnąć nieco szybciej niż prognozowano w październiku.

W listopadzie w ponad połowie badanych sekcji **przedsiębiorstw usługowych** koniunktura oceniana jest niekorzystnie. Najbardziej pesymistyczne, zbliżone do zgłaszanych przed miesiącem i gorsze niż przed rokiem oceny koniunktury formułują jednostki z sekcji **opieka zdrowotna i pomoc społeczna**. Najlepiej, podobnie jak w październiku bieżącego i listopadzie ubiegłego roku oceniają koniunkturę jednostki z sekcji **działalność finansowa i ubezpieczeniowa**.

Badane **klasy wielkości przedsiębiorstw**: mikro – do 9 osób pracujących, małe – 10-49 osób pracujących, średnie – 50-249 osób pracujących, duże – 250 i więcej osób pracujących.

W **przetwórstwie przemysłowym** badaniem objęte są podmioty o liczbie pracujących 10 i więcej osób. W pozostałych badaniach (**budownictwo, handel hurtowy i detaliczny, usługi**) uczestniczą również podmioty o liczbie pracujących do 9 osób.

Badaniem **usług** objęte są następujące sekcje: H – Transport i gospodarka magazynowa, I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi, J – Informacja i komunikacja, K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa, L – Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości, M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca, P – Edukacja, Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna, R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją, S – Pozostała działalność usługowa.

Niniejszy dokument został sporządzony przy finansowej pomocy Unii Europejskiej. Poglądy w nim prezentowane są poglądami Głównego Urzędu Statystycznego, a zatem nie mogą być w żadnym wypadku uznawane za odzwierciedlenie oficjalnej opinii Komisji Europejskiej.

Opracowanie:

Departament Przedsiębiorstw

Kontakt w sprawach merytorycznych:

Hanna Sękowska tel. 22 608 36 51, Magdalena Świąćka tel. 22 608 35 50, Olga Gaca tel. 22 608 36 51,

Hubert Stefaniak tel. 22 608 35 50, Łukasz Gontarz tel. 22 608 36 51.

Rozpowszechnianie:

Rzecznik Prasowy Prezesa GUS: tel. 22 608 34 75, fax 22 608 38 68, e-mail: rzecznik@stat.gov.pl

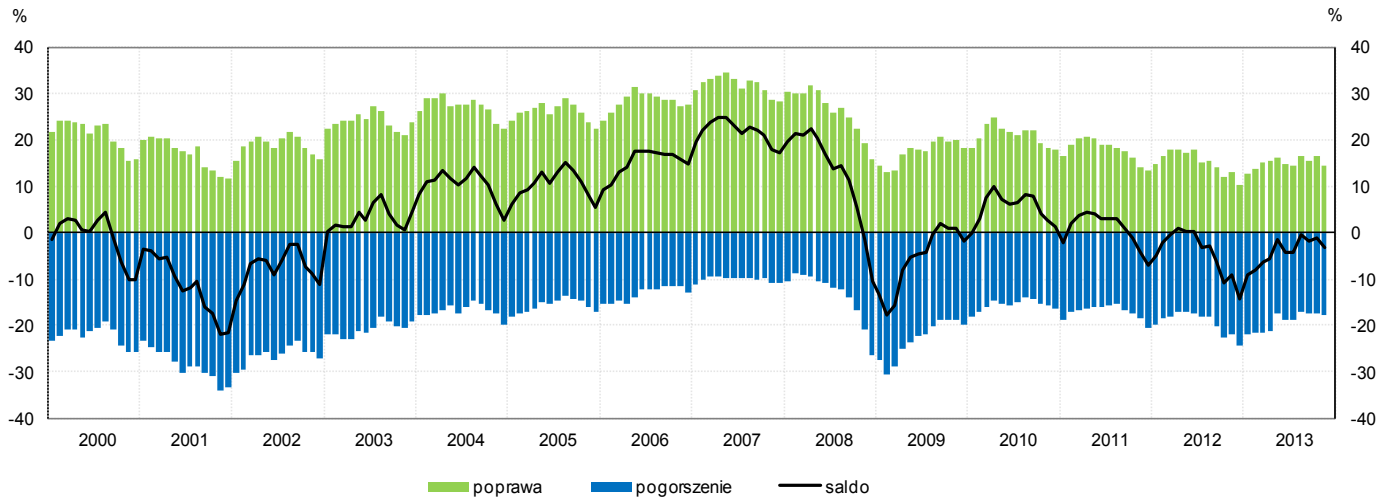
Pokój prasowy w holu głównym (do bezpośredniego odbioru materiałów prasowych) czynny w dniach publikowania o godz. 14:00,

Internet: www.stat.gov.pl

1. Przetwórstwo przemysłowe

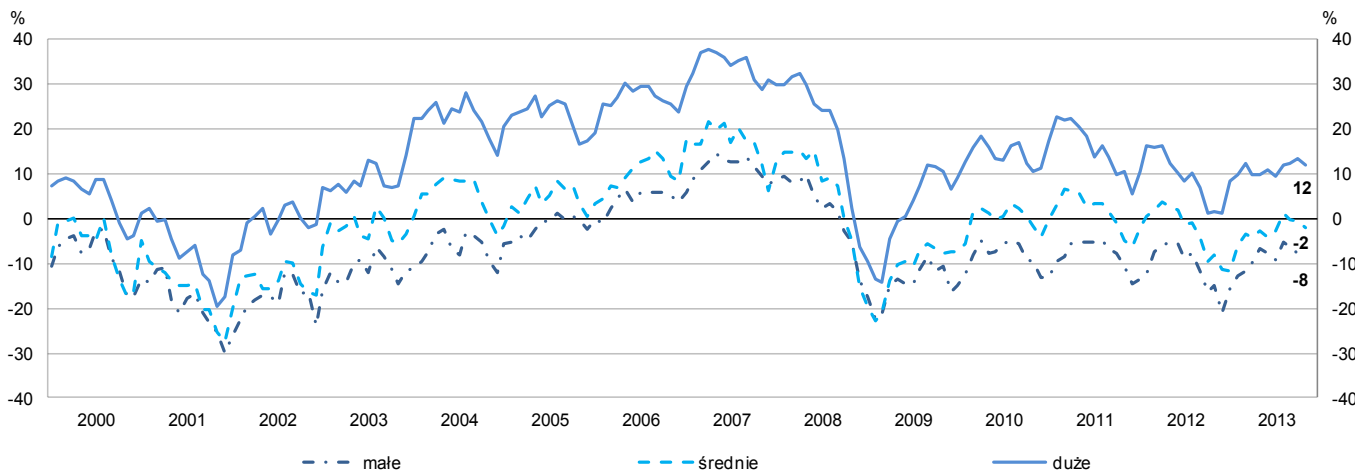
W listopadzie **ogólny klimat koniunktury** w przetwórstwie przemysłowym kształtuje się na poziomie minus 3 (w październiku minus 1). Poprawę koniunktury sygnalizuje 15% badanych przedsiębiorstw, a jej pogorszenie 18% (przed miesiącem odpowiednio 16% i 17%). Pozostałe przedsiębiorstwa uważają, że ich sytuacja nie ulega zmianie.

OGÓLNY KLIMAT KONIUNKTURY W PRZETWÓRSTWIE PRZEMYSŁOWYM

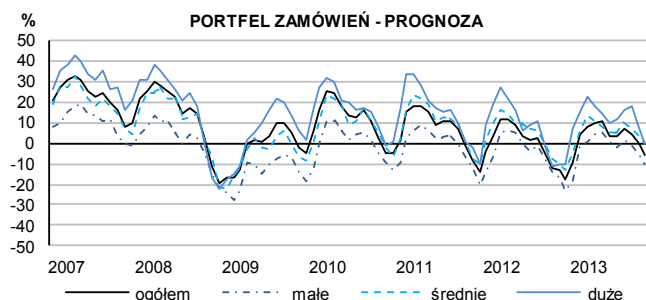
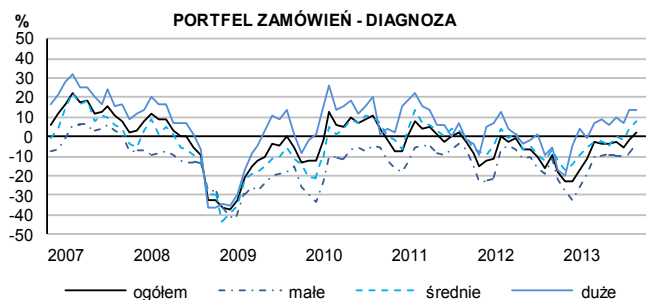

Bieżący **portfel zamówień** ogółem oceniany jest korzystnie. Na jego ocenę wpływają pozytywne opinie dotyczące zarówno krajowego jak i zagranicznego portfela zamówień. Bieżąca **produkcja** jest zwiększana w większym stopniu niż przed miesiącem. Odpowiednie prognozy są bardziej negatywne niż w październiku. Stan **zapasów** określany jest przez przedsiębiorców jako nadmierny. Poziom **należności** wzrasta nieco szybciej niż przed miesiącem. **Sytuacja finansowa** oceniana jest nieznacznie mniej pesymistycznie niż w październiku, w najbliższych miesiącach można spodziewać się jej niewielkiego pogorszenia. Redukcje **zatrudnienia** mogą być nieco większe od zapowiadanych w październiku. **Ceny** wyrobów przemysłowych mogą spadać szybciej niż oczekiwano przed miesiącem.

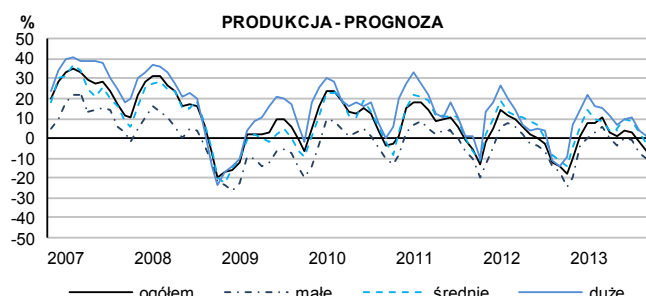
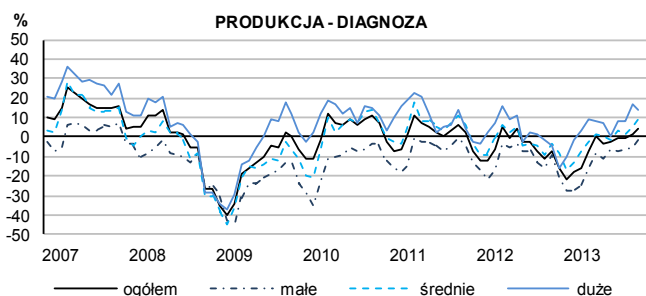
OGÓLNY KLIMAT KONIUNKTURY WEDŁUG KLAS WIELKOŚCI

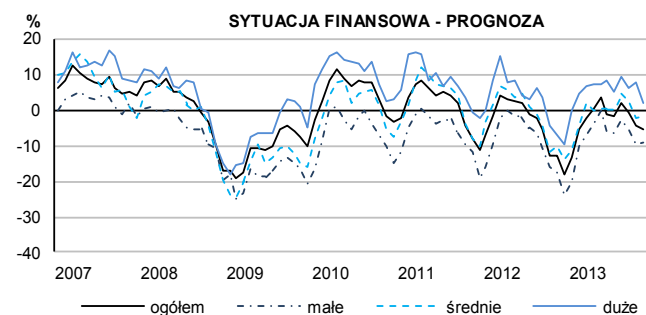
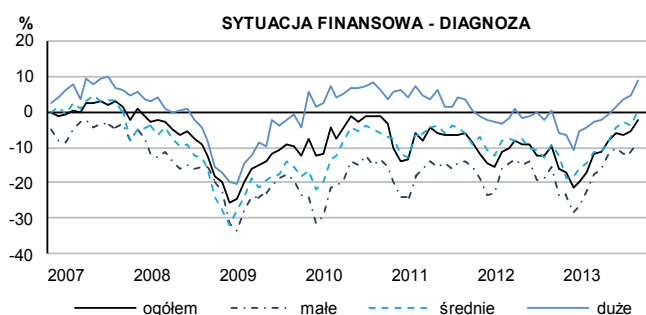
SYTUACJA PRZEDSIĘBIORSTW PRZEMYSŁOWYCH W POSZCZEGÓLNYCH KLASACH WIELKOŚCI - WYBRANE WSKAŹNIKI

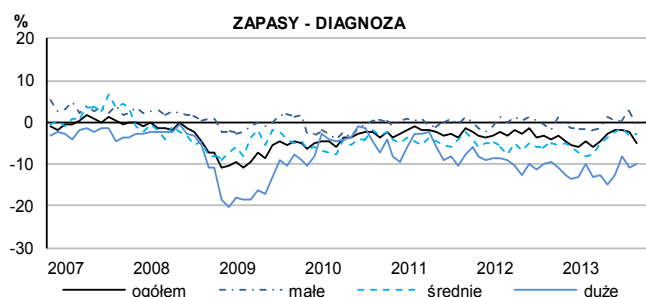
Przedsiębiorstwa małe (o liczbie pracujących od 10 do 49 osób) sygnalizują mniejsze od zgłaszanego w październiku, ograniczenie bieżącego **portfela zamówień**. Jednostki średnie i duże (o liczbie pracujących 50 i więcej osób) odnotowują wzrost w tym zakresie. Prognozy formułowane przez jednostki małe (o liczbie pracujących od 10 do 49 osób) wskazują na możliwość zmniejszenia portfela zamówień w najbliższych miesiącach.

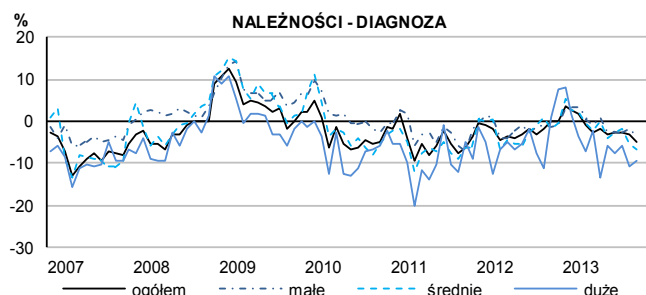
Podmioty średnie i duże (o liczbie pracujących 50 i więcej osób) sygnalizują wzrost bieżącej **produkcji**. Jednostki małe (o liczbie pracujących od 10 do 49 osób) odnotowują niewielki spadek produkcji, ich przewidywania są bardziej pesymistyczne od zgłaszanych w ubiegłym miesiącu. Niewielkie ograniczenie produkcji przewidują także jednostki średnie (o liczbie pracujących od 50 do 249 osób).

Jednostki małe (o liczbie pracujących od 10 do 49 osób) oceniają swoją **sytuację finansową** mniej negatywnie niż przed miesiącem. Przedsiębiorstwa duże (o liczbie pracujących 250 i więcej osób) zgłaszają korzystne oceny, lepsze od sygnalizowanych w październiku. W jednostkach małych i średnich (o liczbie pracujących od 10 do 249 osób) utrzymują się pesymistyczne prognozy.

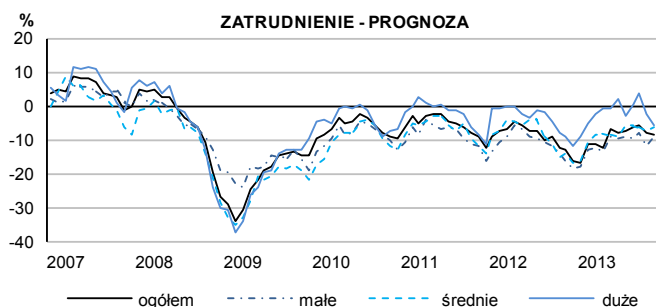

W podmiotach dużych (o liczbie pracujących 250 i więcej osób) sygnalizowany jest nadmierny poziom **zapasów wyrobów gotowych**. W przedsiębiorstwach średnich (o liczbie pracujących od 50 do 249 osób) stan zapasów przekracza poziom uznawany za wystarczający. W jednostkach małych (o liczbie pracujących od 10 do 49 osób) jest on odpowiedni do zapotrzebowania.

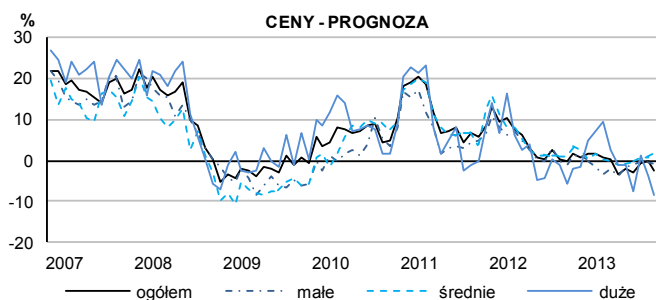

Podmioty małe i średnie (o liczbie pracujących od 10 do 249 osób) sygnalizują nieco szybszy niż przed miesiącem wzrost poziomu **należności** od kontrahentów.

W przedsiębiorstwach wszystkich badanych klas wielkości planowane jest ograniczenie **zatrudnienia**, największe w jednostkach małych (o liczbie pracujących od 10 do 49 osób).

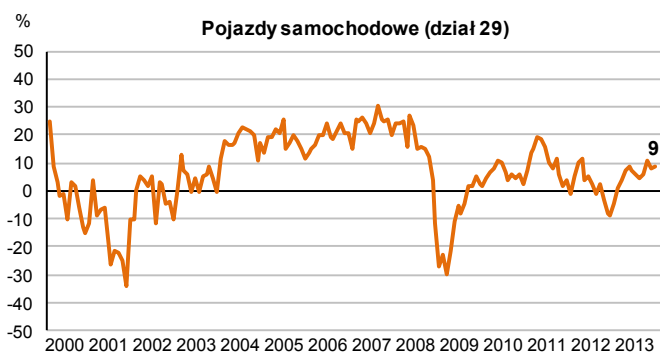
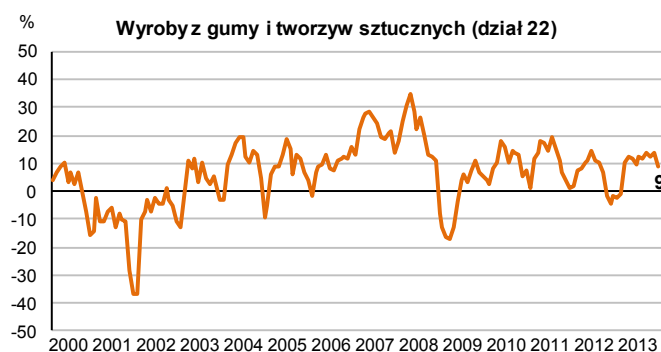
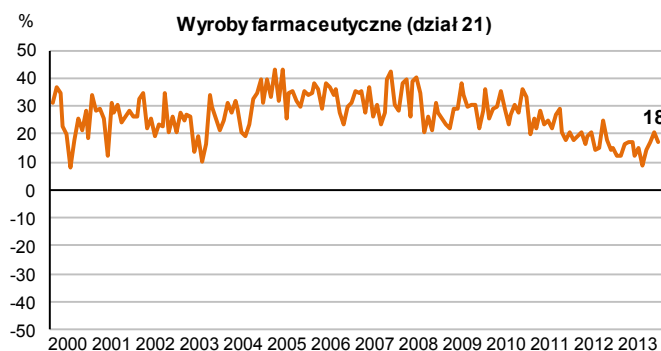
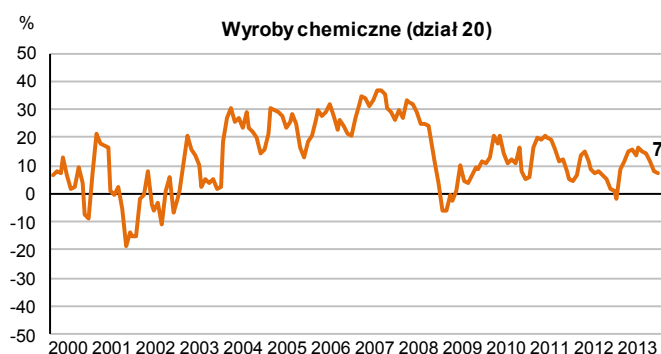
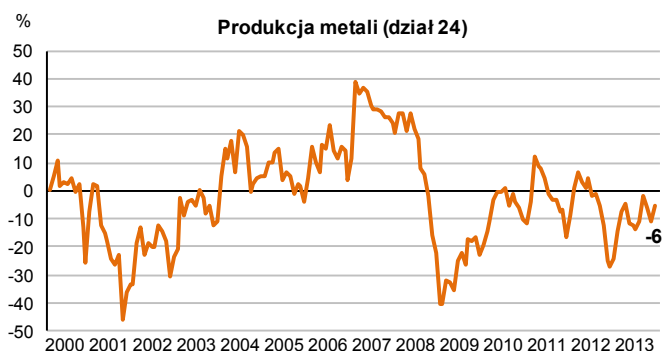
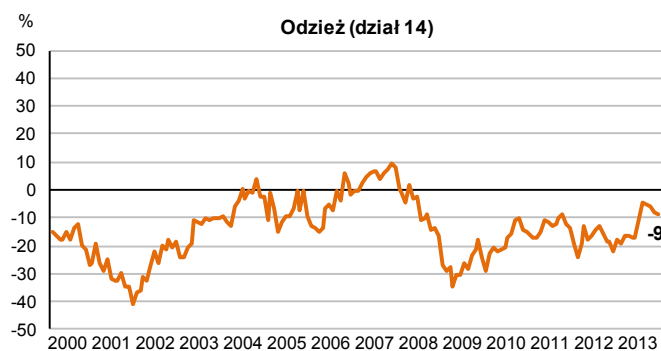
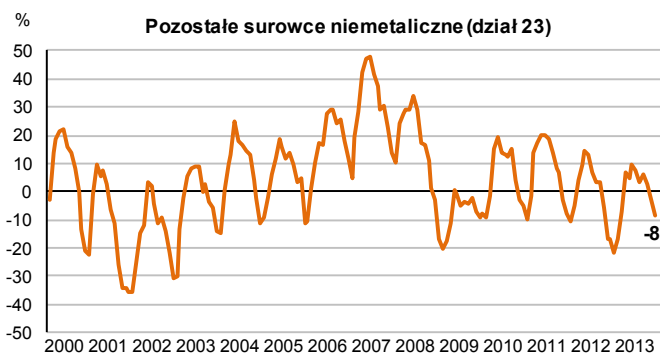
W najbliższych trzech miesiącach największy spadek **cen** przewidywany jest w jednostkach dużych (o liczbie pracujących 250 i więcej osób), a w jednostkach średnich (o liczbie pracujących od 50 do 249 osób) ceny wyrobów przemysłowych mogą nieznacznie wzrastać.

WSKAŹNIKI OGÓLNEGO KLIMATU KONIUNKTURY W WYBRANYCH DZIAŁACH PRZETWÓRSTWA PRZEMYSŁOWEGO

Przedsiębiorcy prowadzący działalność w zakresie poszczególnych działów przetwórstwa przemysłowego zgłaszają w listopadzie w większości pozytywne oceny koniunktury. Najbardziej korzystne oceny ogólnego klimatu koniunktury formułują producenci wyrobów farmaceutycznych (plus 18 – spadek o 2 p. proc. w stosunku do poprzedniego miesiąca), urządzeń elektrycznych (plus 13 – spadek o 3 p. proc.), mebli (plus 12 – spadek o 2 p. proc.). Negatywnie koniunkturę oceniają głównie producenci odzieży (minus 9 – spadek o 1 p. proc. w stosunku do ubiegłego miesiąca), wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (minus 8 – spadek o 5 p. proc.), metali (minus 6 – wzrost o 5 p. proc.).

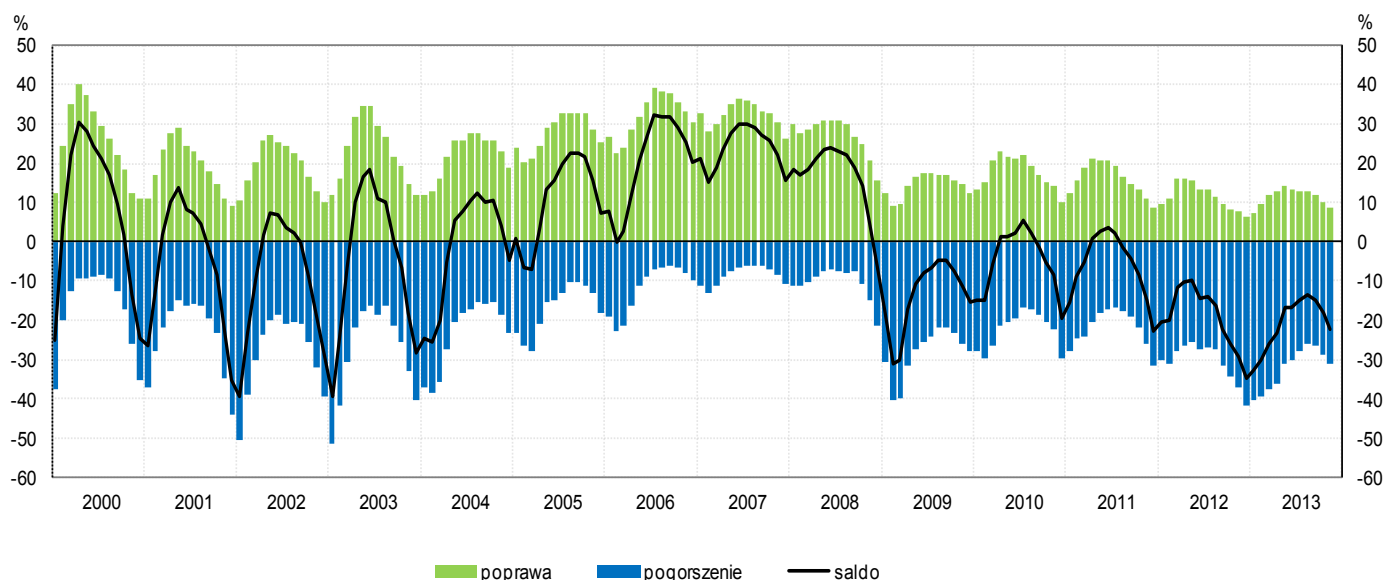
WSKAŹNIKI OGÓLNEGO KLIMATU KONIUNKTURY

2. Budownictwo

W listopadzie **ogólny klimat koniunktury** w budownictwie kształtuje się na poziomie minus 22 (w październiku minus 18). Poprawę koniunktury sygnalizuje 9% przedsiębiorstw, a jej pogorszenie 31% (przed miesiącem odpowiednio 10% i 28%). Pozostałe przedsiębiorstwa uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie.

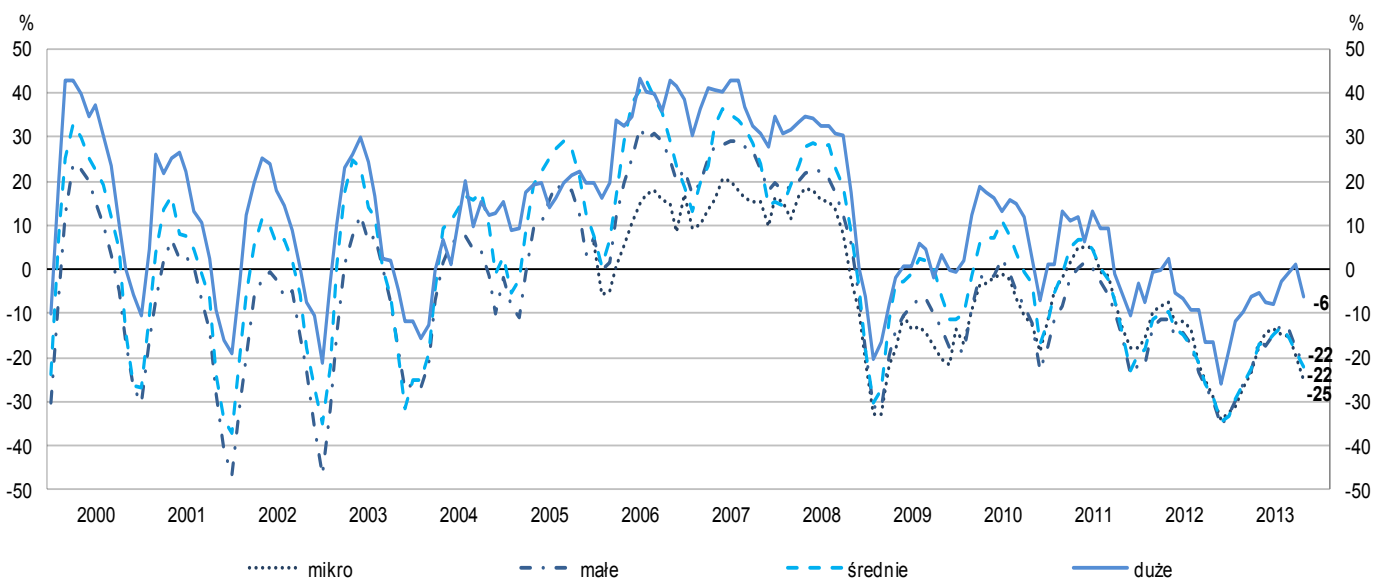
OGÓLNY KLIMAT KONIUNKTURY W BUDOWNICTWIE

Oceny bieżące i prognozy **portfela zamówień** oraz **produkcji budowlano-montażowej** są bardziej niekorzystne od zgłaszanych przed miesiącem. Również przewidywania dotyczące **sytuacji finansowej** są bardziej pesymistyczne od formułowanych w październiku, przy utrzymujących się negatywnych diagnozach w tym zakresie. Nadal jest sygnalizowany wzrost **opóźnień płatności** za wykonane roboty budowlano-montażowe. Dyrektorzy badanych jednostek planują większe niż zapowiadano w ubiegłym miesiącu ograniczanie **zatrudnienia**. **Ceny** robót budowlano-montażowych mogą spadać w stopniu zbliżonym do oczekiwanego w ubiegłym miesiącu.

Spośród badanych podmiotów 19% (przed rokiem 20%) planuje prowadzenie prac budowlano-montażowych za granicą. Dyrektorzy tych przedsiębiorstw spodziewają się ograniczenia **portfela zamówień na roboty budowlano-montażowe** na rynkach zagranicznych, nieco bardziej znaczącego niż oczekiwali w ubiegłym miesiącu.

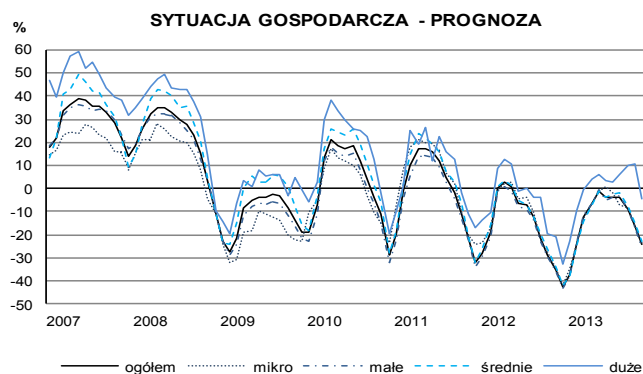
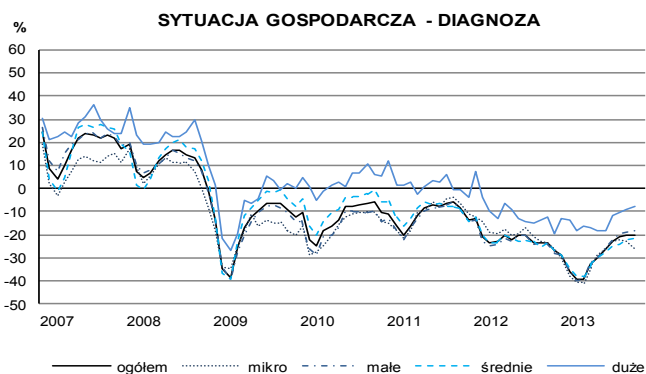
OGÓLNY KLIMAT KONIUNKTURY WEDŁUG KLAS WIELKOŚCI ¹

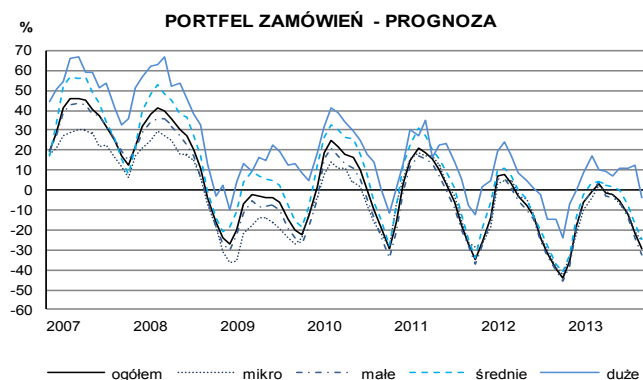
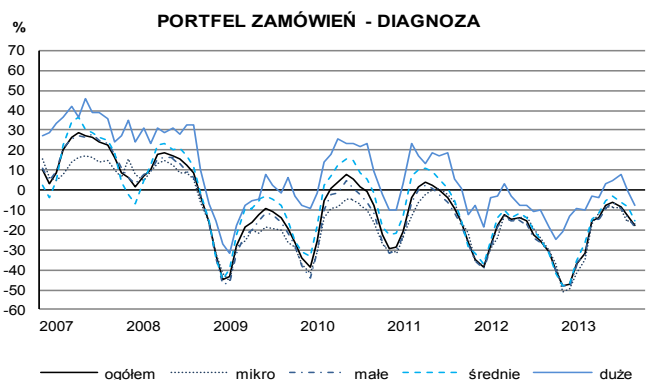
¹ W badaniu koniunktury gospodarczej w budownictwie podmioty o liczbie pracujących do 9 osób zostały objęte badaniem od 2006 r.

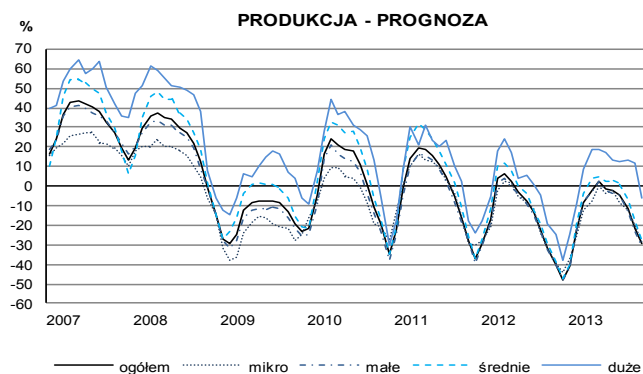
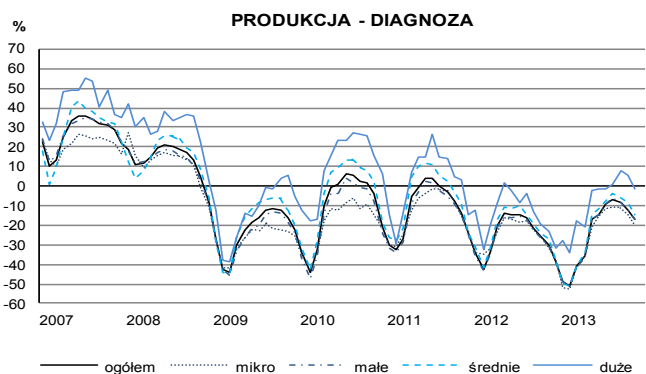
SYTUACJA PRZEDSIĘBIORSTW BUDOWLANO-MONTAŻOWYCH W POSZCZEGÓLNYCH KLASACH WIELKOŚCI - WYBRANE WSKAŹNIKI

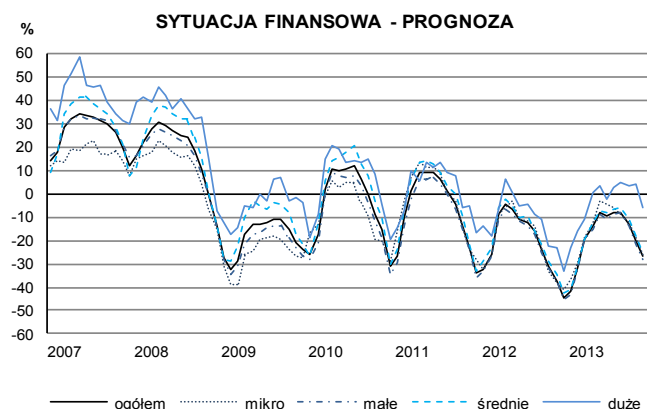
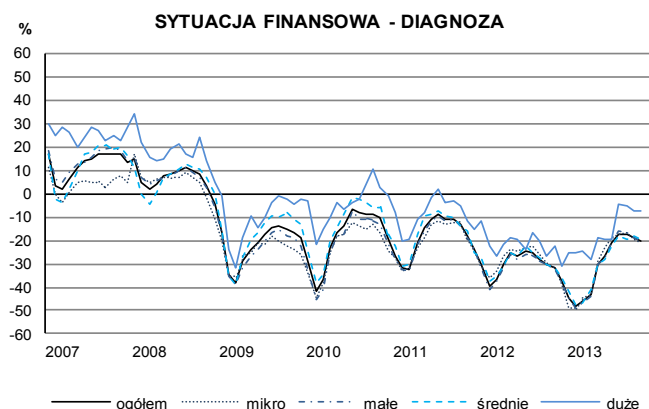
Jednostki wszystkich klas wielkości zgłaszają negatywne diagnozy **ogólnej sytuacji gospodarczej**, zbliżone do ocen sprzed miesiąca (za wyjątkiem jednostek o liczbie pracujących do 9 osób, gdzie oceny są nieco bardziej niekorzystne niż w październiku). Najmniej pesymistyczne są opinie przedsiębiorstw dużych (o liczbie pracujących 250 i więcej osób). Odpowiednie prognozy są niekorzystne i gorsze od formułowanych przed miesiącem we wszystkich klasach wielkości.

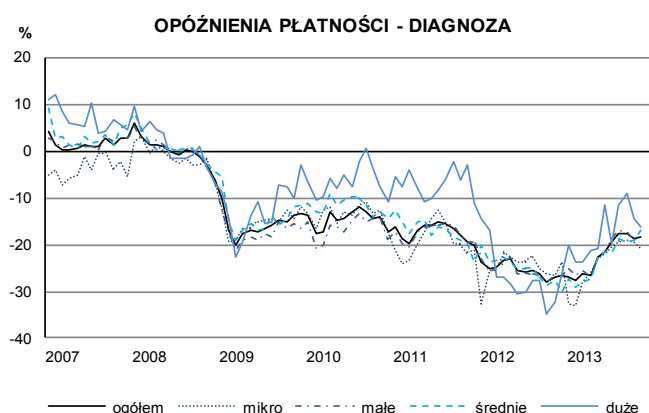
Jednostki wszystkich klas wielkości oceniają bieżący i przyszły **portfel zamówień** niekorzystnie, gorzej niż przed miesiącem.

Jednostki wszystkich klas wielkości oceniają bieżącą i przyszłą **produkcję budowlano-montażową** niekorzystnie, gorzej niż przed miesiącem. Najmniej negatywne są opinie i prognozy przedsiębiorstw dużych (o liczbie pracujących 250 i więcej osób).

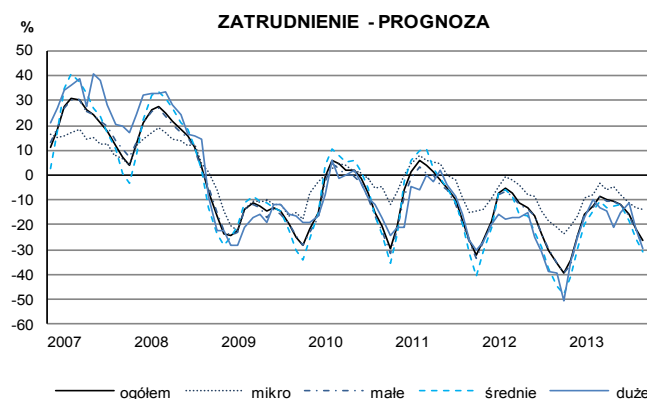

We wszystkich klasach wielkości prognozy **sytuacji finansowej** są pesymistyczne, gorsze od formułowanych w ubiegłym miesiącu, przy utrzymujących się niekorzystnych diagnozach w tym zakresie. Najmniej negatywne są opinie i przewidywania przedsiębiorstw dużych (o liczbie pracujących 250 i więcej osób).

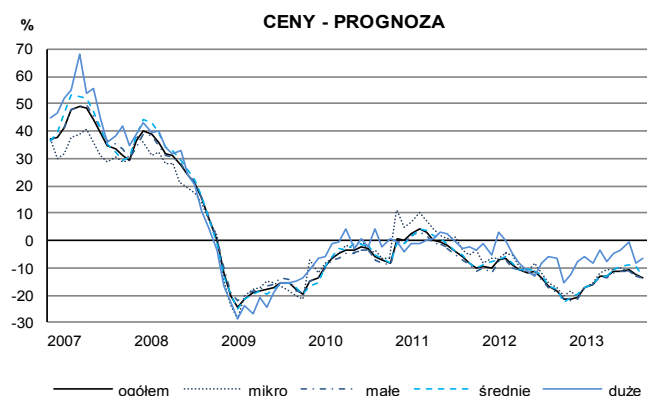

W bieżącym miesiącu wzrost **opóźnień płatności** za wykonane roboty budowlano-montażowe sygnalizowany jest przez jednostki ze wszystkich klas wielkości.

Spadek **zatrudnienia** zapowiadany jest w jednostkach wszystkich klas wielkości, najmniejszy w jednostkach mikro (o liczbie pracujących do 9 osób).

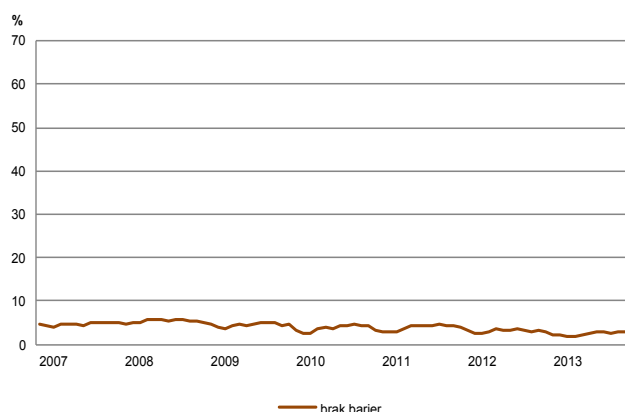
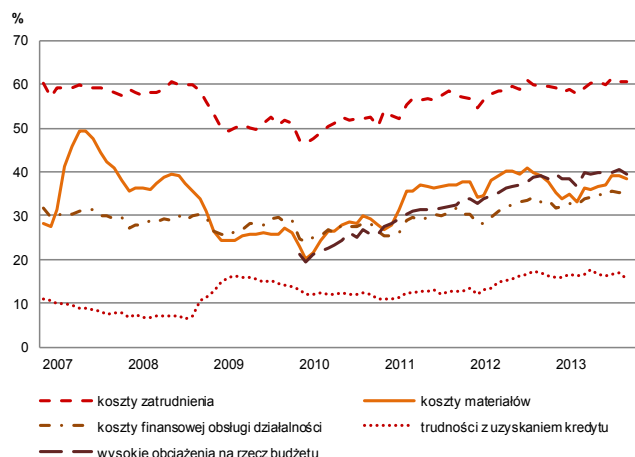
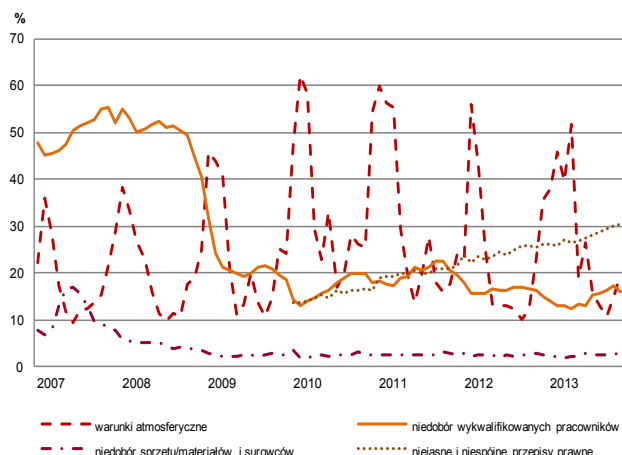
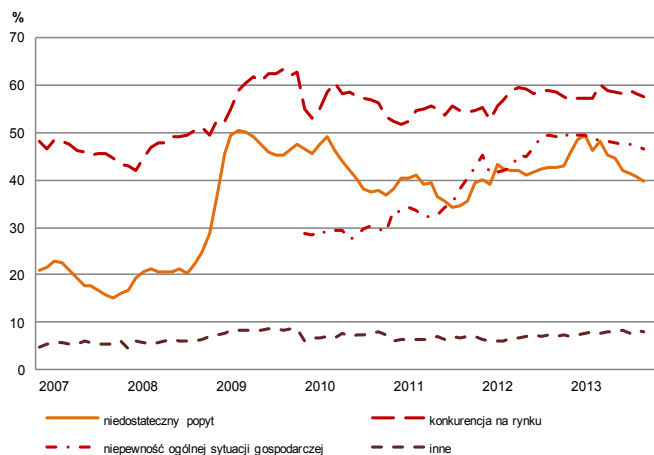

Ceny robót budowlano-montażowych mogą nadal spadać w przedsiębiorstwach wszystkich klas wielkości. Najmniej znaczący spadek cen przewidują podmioty duże (o liczbie pracujących 250 i więcej osób).

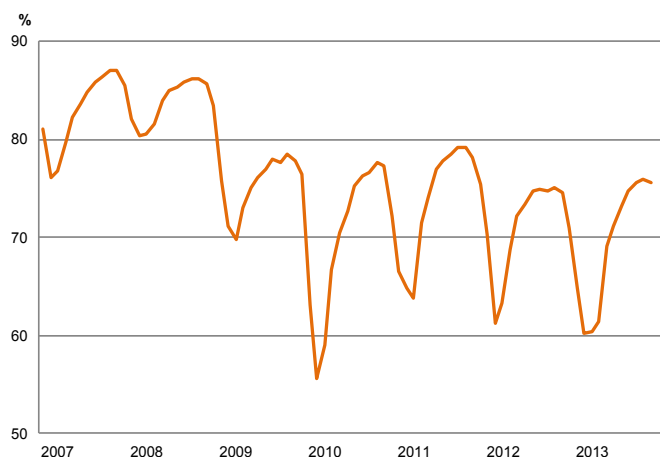

BARIERY DZIAŁALNOŚCI BUDOWLANO-MONTAŻOWEJ

Odsetek przedsiębiorców nieodczuwających żadnych **barier w prowadzeniu bieżącej działalności** kształtuje się na poziomie 3,0% (przed rokiem 3,2%). Największe trudności napotymane przez przedsiębiorstwa zgłaszające bariery związane są z kosztami zatrudnienia (61% w listopadzie br., 60% przed rokiem) oraz konkurencją na rynku (58% w listopadzie br., 59% w analogicznym miesiącu ub. r.). W porównaniu z listopadem 2012 r. najbardziej wzrosło znaczenie bariery związanej z niejasnymi i niespójnymi przepisami prawnymi (z 26% do 30%), a spadło – bariery związanej z niedostatecznym popytem (z 43% do 40%).

WYKORZYSTANIE MOCY PRODUKCYJNYCH

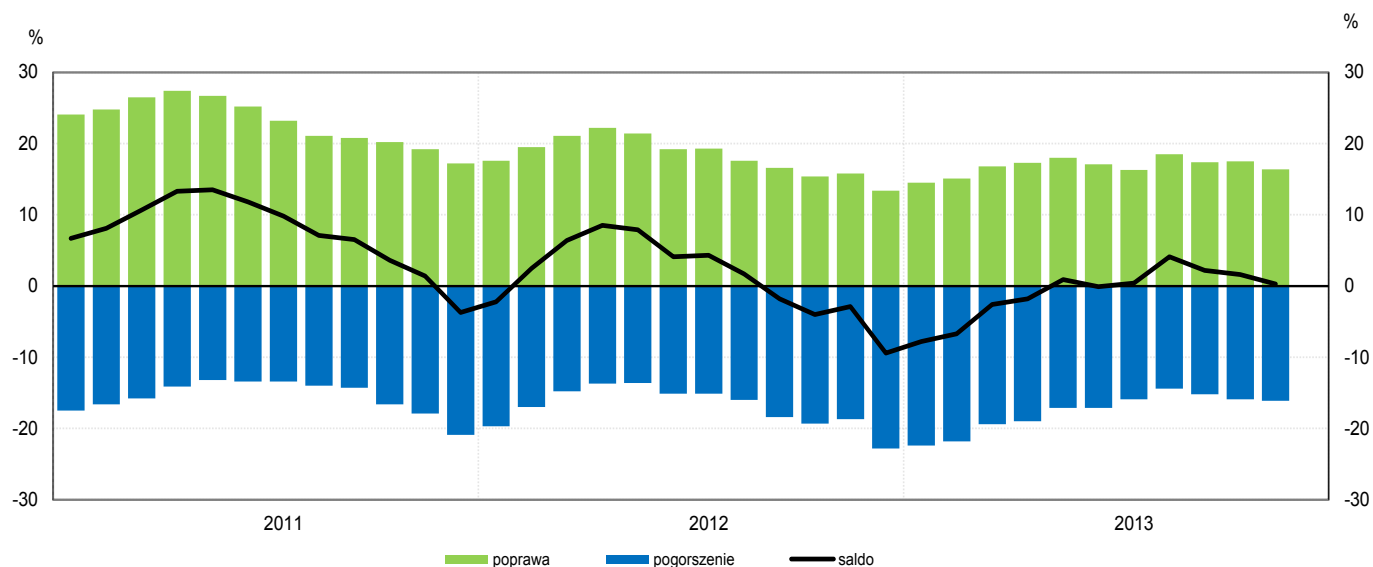

Przedsiębiorcy zgłaszają w listopadzie **wykorzystanie mocy produkcyjnych** na poziomie 76% (75% w analogicznym miesiącu ub. r.). W listopadzie 21% przedsiębiorstw budowlano-montażowych ocenia swoje **moce produkcyjne** jako zbyt duże w stosunku do oczekiwanego w najbliższych miesiącach portfela zamówień, 67% jako wystarczające, a 12% jako zbyt małe (przed rokiem odpowiednio: 24%, 64%, 12%).

3. Handel hurtowy

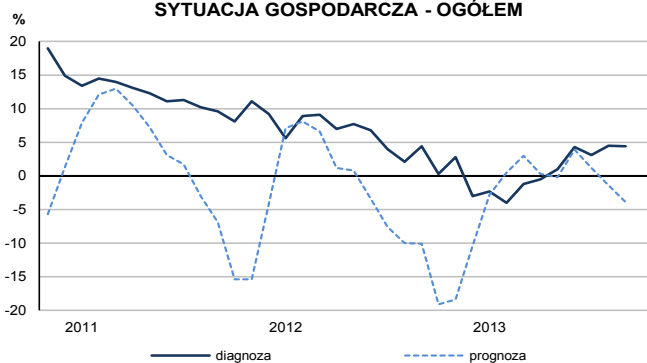
Ogólny klimat koniunktury w handlu hurtowym kształtuje się w listopadzie na poziomie 0 (plus 2 w październiku br.). Poprawę i pogorszenie koniunktury sygnalizuje 16% badanych przedsiębiorstw (przed miesiącem odpowiednio 18% oraz 16%). Pozostałe przedsiębiorstwa uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie.

OGÓLNY KLIMAT KONIUNKTURY W HANDLU HURTOWYM

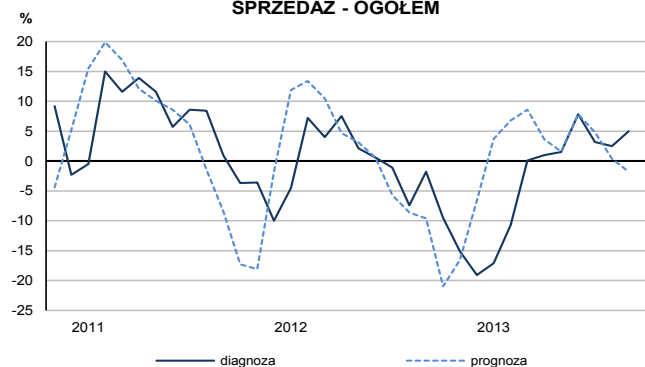

SYTUACJA PRZEDSIĘBIORSTW W HANDLU HURTOWYM - WYBRANE WSKAŹNIKI

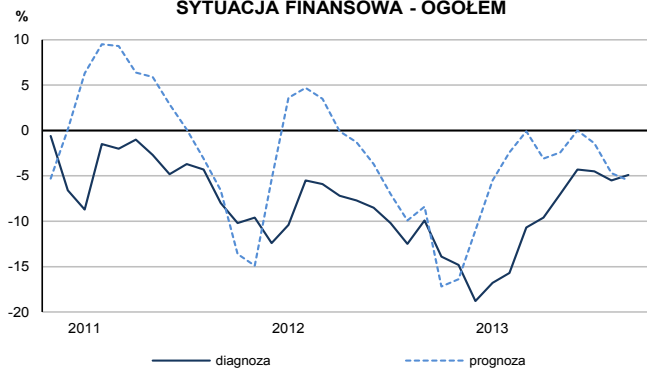
SYTUACJA GOSPODARCZA - OGÓŁEM

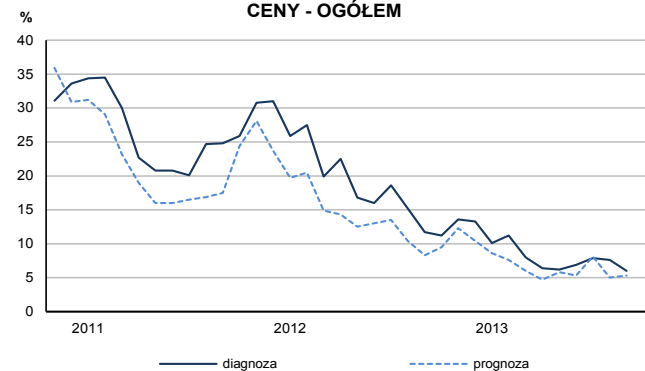
SPRZEDAŻ - OGÓŁEM

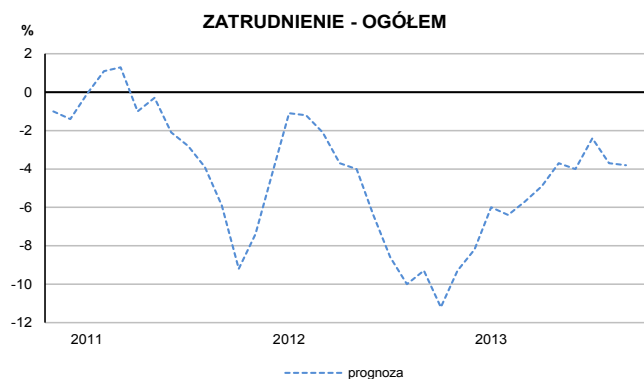
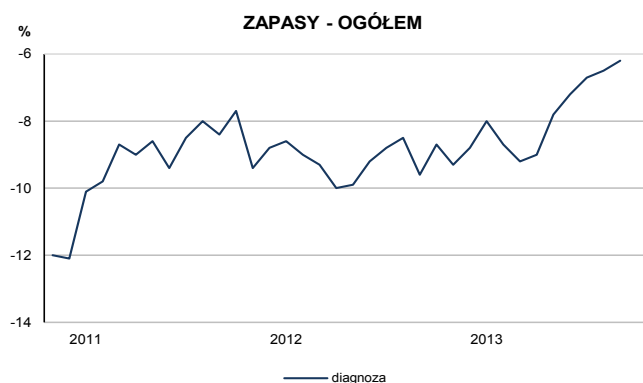
SYTUACJA FINANSOWA - OGÓŁEM

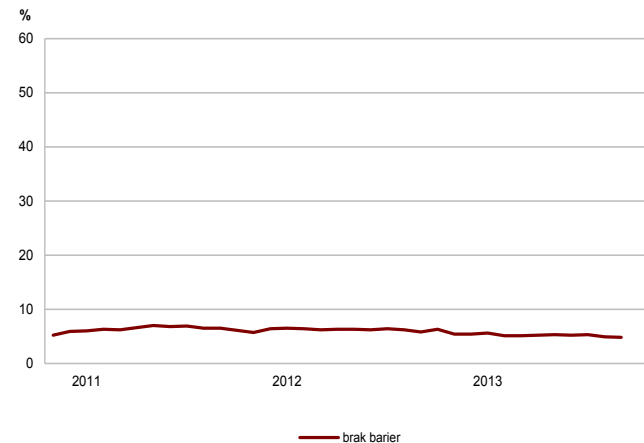
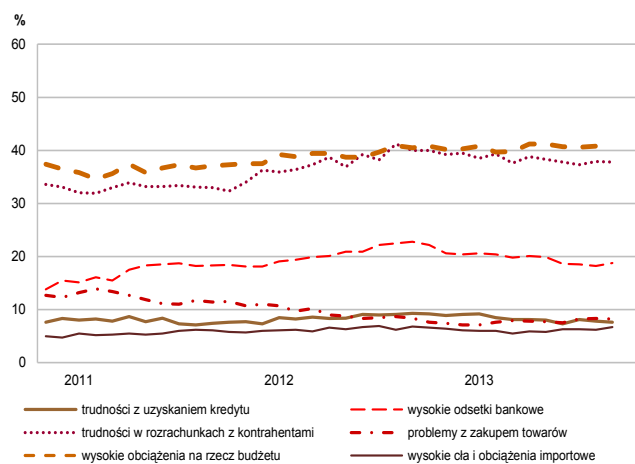
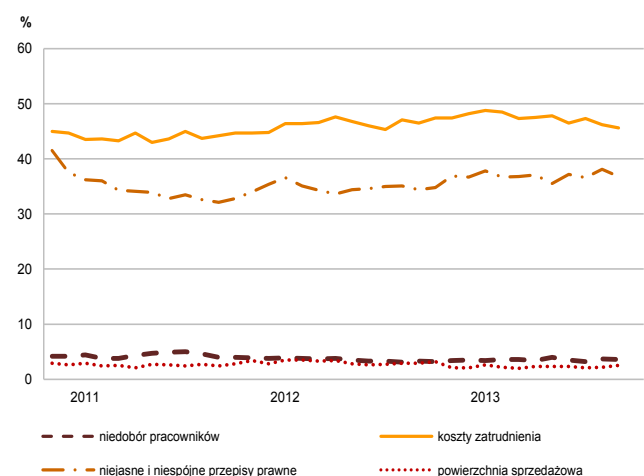
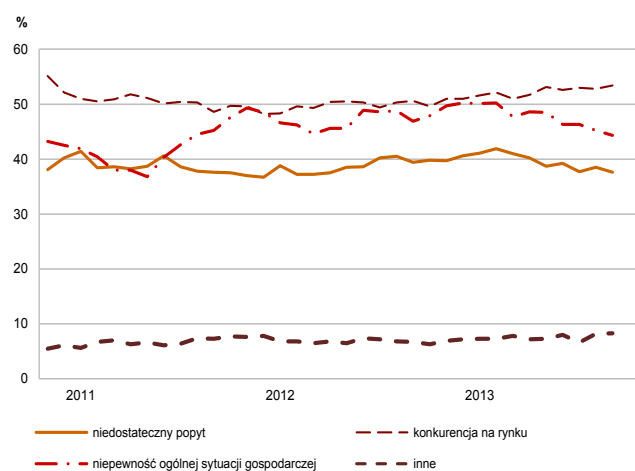
CENY - OGÓŁEM

SYTUACJA PRZEDSIĘBIORSTW W HANDLU HURTOWYM - WYBRANE WSKAŹNIKI c.d.

BARIERY DZIAŁALNOŚCI W HANDLU HURTOWYM

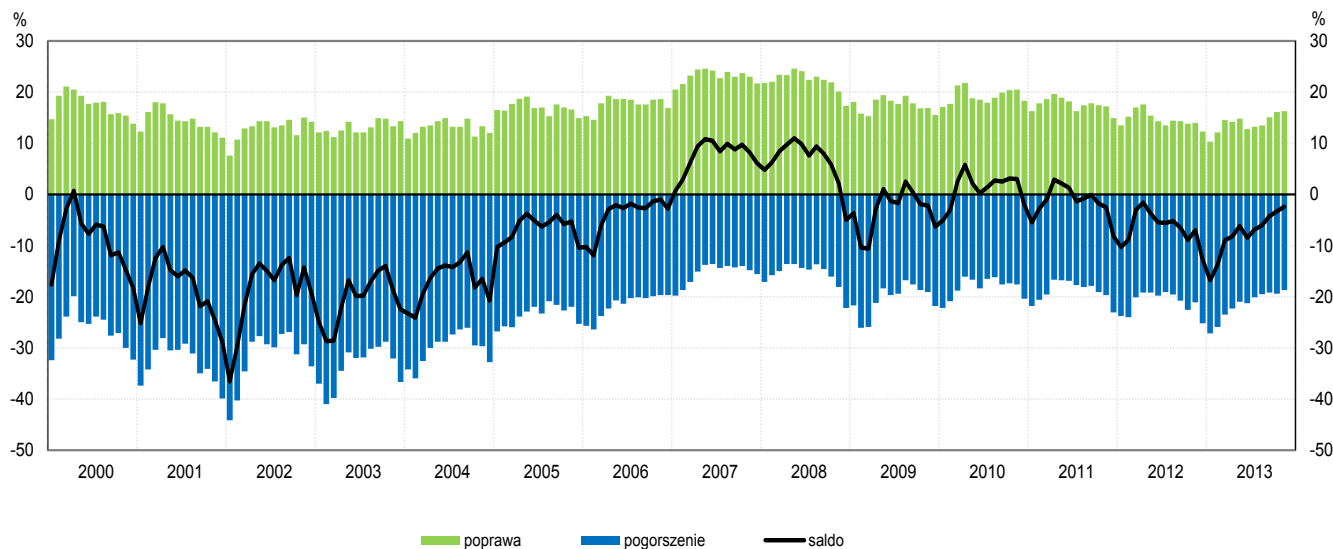

Spośród badanych jednostek, w listopadzie 4,8% podmiotów nie odczuwa żadnych **barier w prowadzeniu bieżącej działalności** (5,8% przed rokiem). Największe trudności napotykanne przez przedsiębiorców zgłaszających występowanie barier związane są z konkurencją na rynku (barierę tę sygnalizuje w listopadzie br. 53% przedsiębiorstw, 51% w analogicznym miesiącu ub. r.), kosztami zatrudnienia (46% w listopadzie br., 47% przed rokiem) oraz niepewnością ogólnej sytuacji gospodarczej (44% w listopadzie br., 47% w analogicznym miesiącu ub. r.).

4. Handel detaliczny

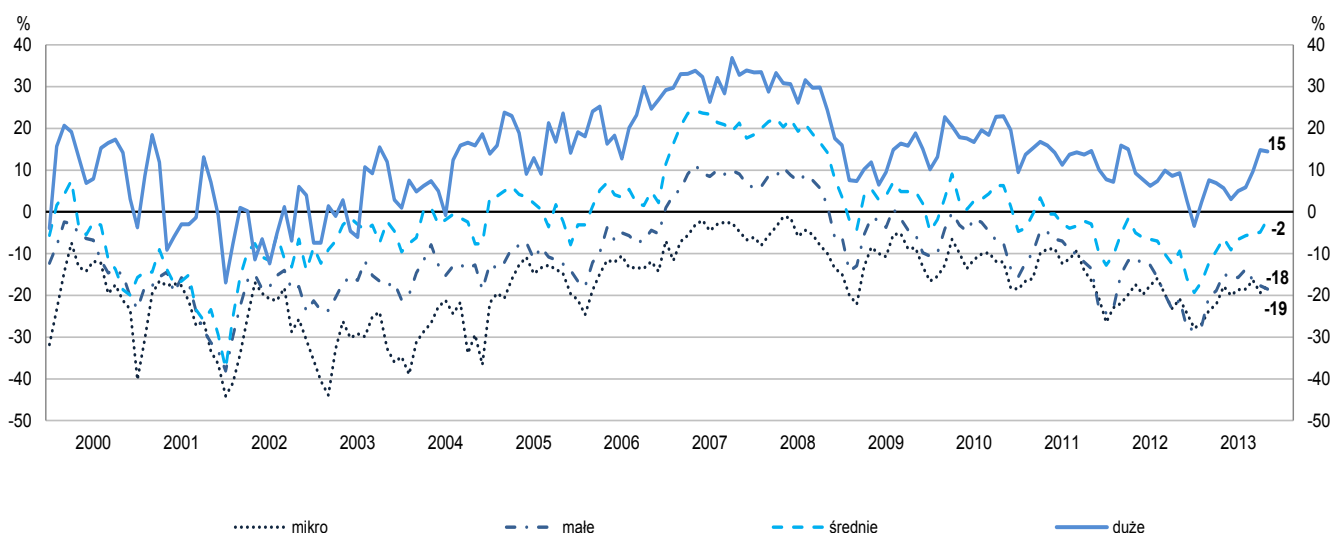
Ogólny klimat koniunktury w handlu detalicznym kształtuje się w listopadzie na poziomie minus 2 (w październiku minus 3). Poprawę koniunktury sygnalizuje 16% badanych przedsiębiorstw, pogorszenie 18% (przed miesiącem odpowiednio 16% i 19%). Pozostałe przedsiębiorstwa uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie.

OGÓLNY KLIMAT KONIUNKTURY W HANDLU DETALICZNYM

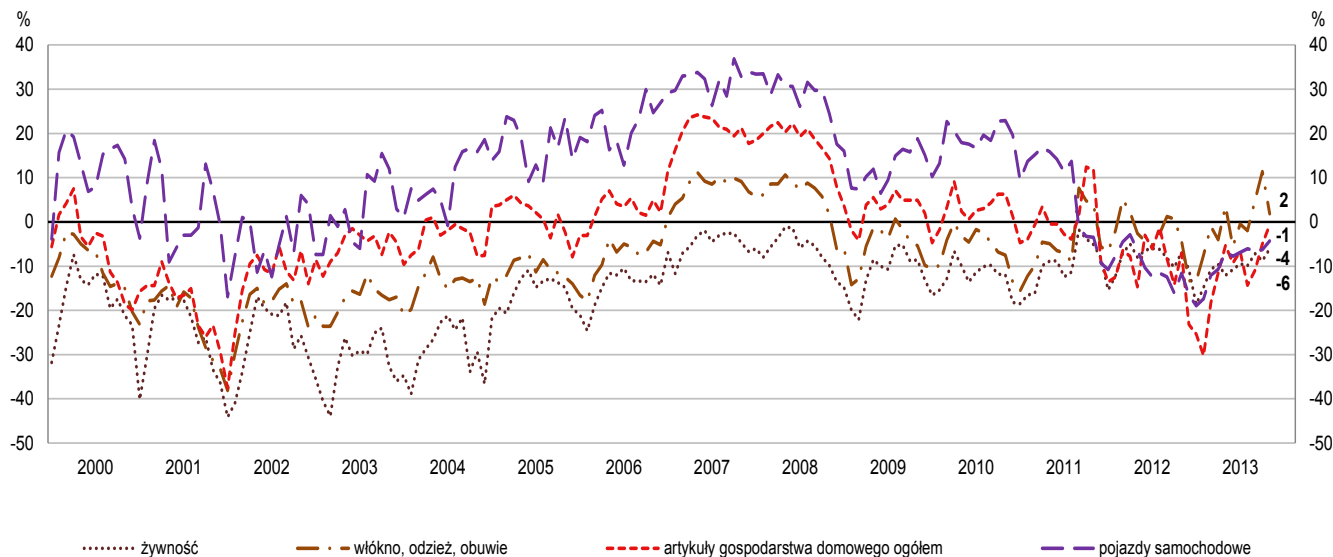
Diagnozy **sprzedaży** oraz **sytuacji finansowej** są mniej pesymistyczne niż przed miesiącem. Prognozy sprzedaży są nieznacznie pozytywne, zbliżone do formułowanych w październiku. Przewidywania dotyczące sytuacji finansowej są nadal negatywne. Utrzymuje się nadmierny poziom **zapasów** towarów co powoduje, że przedsiębiorcy nie planują znaczących zmian skali **zamówień towarów** u dostawców. Zmniejszanie **zatrudnienia** w najbliższych trzech miesiącach może być zbliżone do zapowiadanego w październiku. Jednostki wskazują, iż **cenę** bieżące towarów rosną w tempie sygnalizowanym przed miesiącem, w najbliższych trzech miesiącach tempo wzrostu cen może być nieco szybsze.

OGÓLNY KLIMAT KONIUNKTURY WEDŁUG KLAS WIELKOŚCI

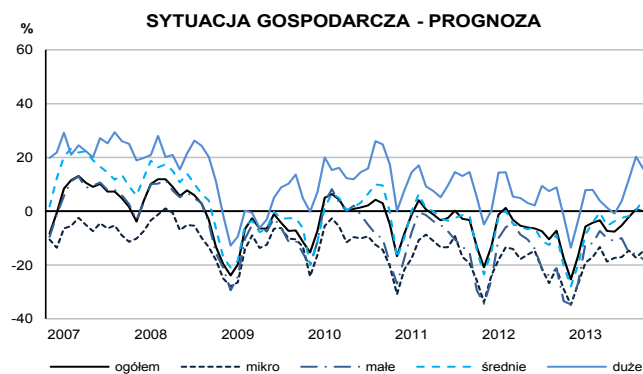
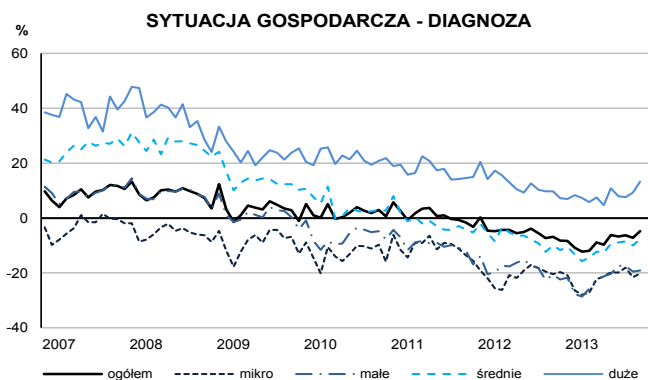

W **poszczególnych klasach wielkości i branżach handlowych** oceny koniunktury są zróżnicowane. W podziale na klasy wielkości najbardziej negatywnie koniunkturę oceniają jednostki o liczbie pracujących do 49 osób, natomiast pozytywnie – jedynie podmioty duże (o liczbie pracujących 250 i więcej osób). W podziale na branże korzystne oceny koniunktury zgłaszają tylko przedstawiciele branży włókno, odzież obuwniczą (plus 2 – spadek o 9 p. proc.), a negatywne – przedsiębiorcy z pozostałych prezentowanych branż: żywność (minus 6 – wzrost o 3 p. proc.), pojazdy samochodowe (minus 4 – wzrost o 2 p. proc.) oraz artykuły gospodarstwa domowego ogółem (minus 1 – wzrost o 4 p. proc.).

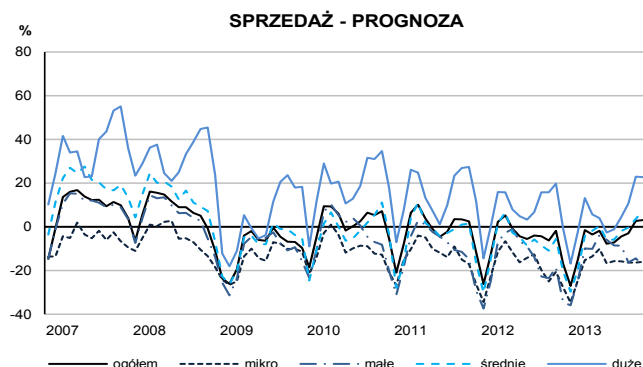
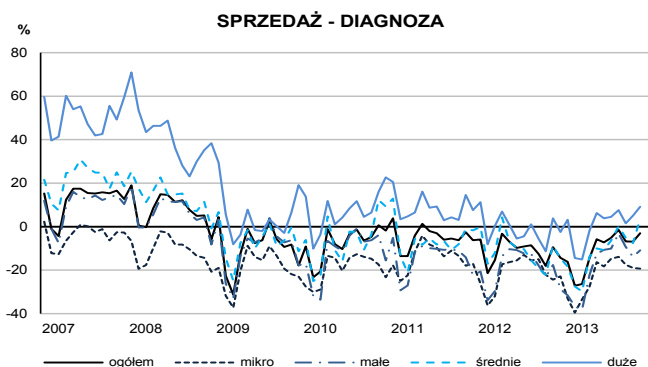
OGÓLNY KLIMAT KONIUNKTURY WEDŁUG WYBRANYCH BRANŻ

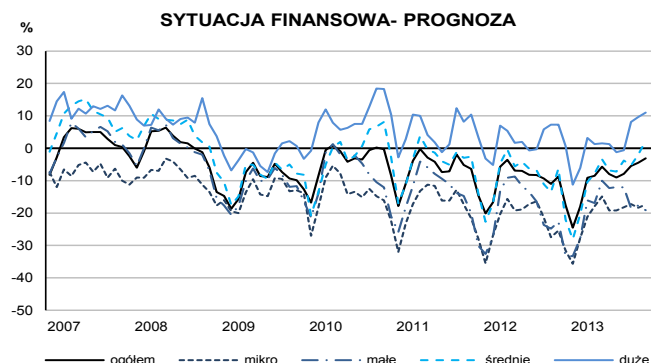
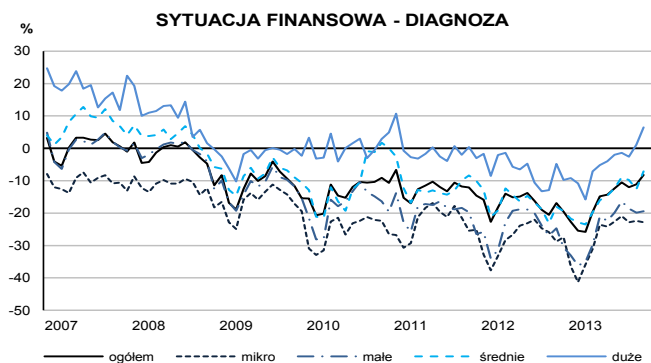
SYTUACJA PRZEDSIĘBIORSTW W HANDLU DETALICZNYM W POSZCZEGÓLNYCH KLASACH WIELKOŚCI - WYBRANE WSKAŹNIKI

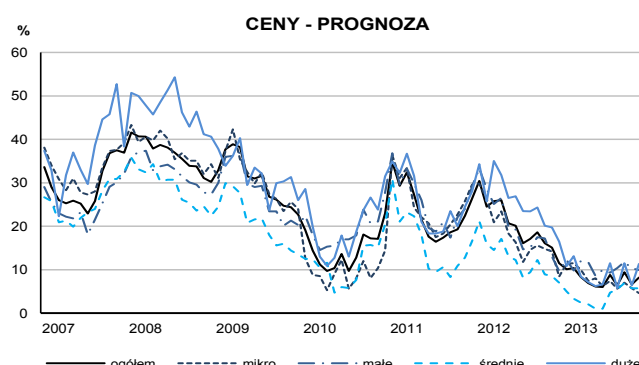
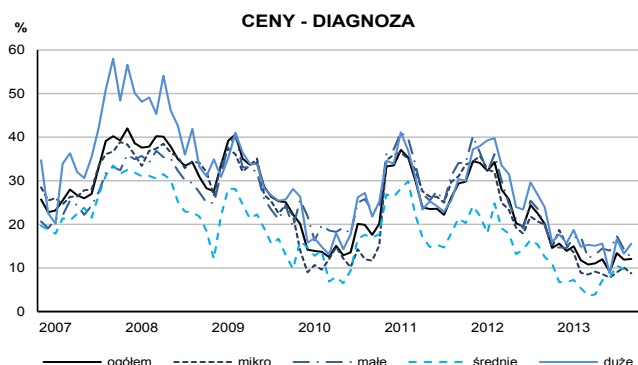
W podziale na klasy wielkości negatywne oceny i przewidywania dotyczące **sytuacji gospodarczej** zgłaszają jednostki o liczbie pracujących do 49 osób. Podmioty duże (o liczbie pracujących 250 i więcej osób) formułują optymistyczne diagnozy i prognozy w tym zakresie, natomiast średnie (o liczbie pracujących od 50 do 249 osób) – jedynie pozytywne przewidywania.

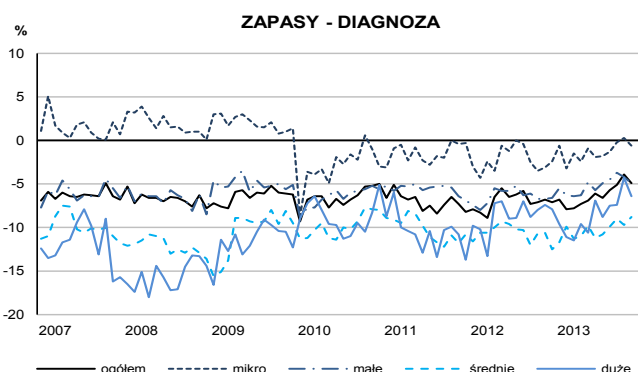
Spadek bieżącej i przyszłej **sprzedaży** sygnalizują przedsiębiorstwa o liczbie pracujących do 49 osób. Najbardziej korzystne oceny i prognozy w tym zakresie formułują podmioty duże (o liczbie pracujących 250 i więcej osób)

Niekorzystne diagnozy i prognozy **sytuacji finansowej** sygnalizują przedsiębiorstwa o liczbie pracujących do 49 osób. Również podmioty średnie (o liczbie pracujących od 50 do 249 osób) oceniają swoją bieżącą sytuację finansową negatywnie, a ich prognozy są optymistyczne. Pozytywne diagnozy i prognozy w tym zakresie zgłaszają jednostki duże (o liczbie pracujących 250 i więcej osób).

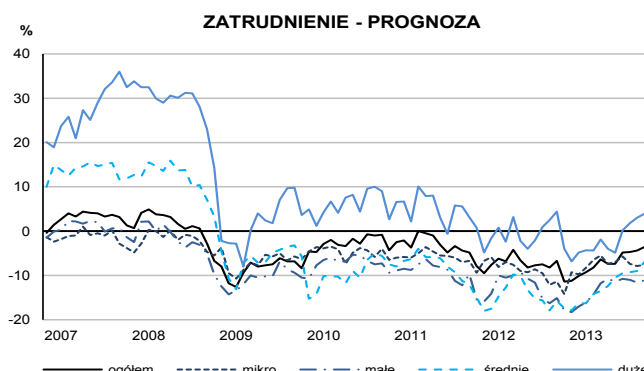

Przedstawiciele wszystkich klas wielkości sygnalizują wzrost bieżących i przyszłych **cen** towarów, największy w jednostkach małych (o liczbie pracujących od 10 do 49 osób) i dużych (o liczbie pracujących 250 i więcej osób).

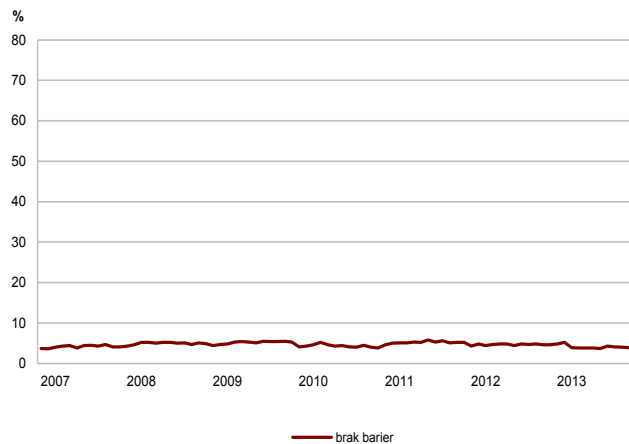
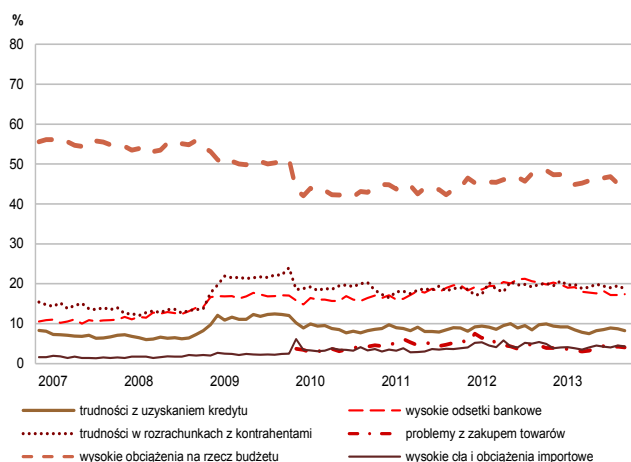
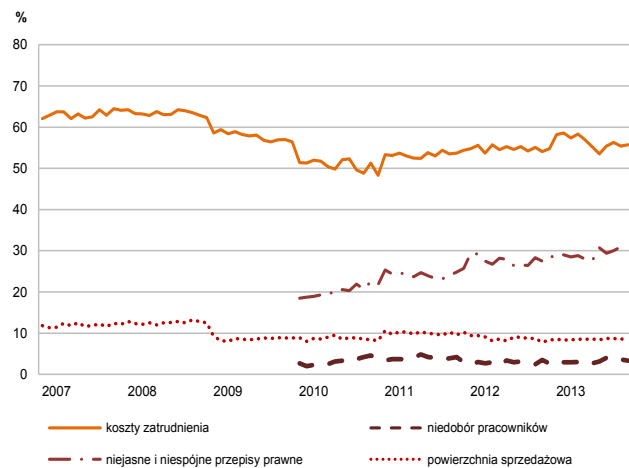
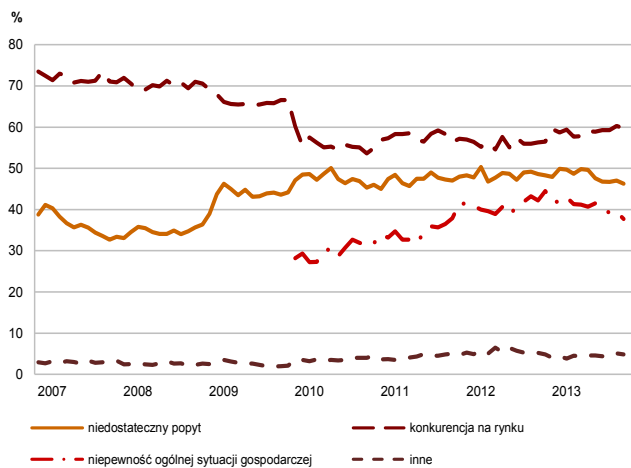
Przedsiębiorstwa o liczbie pracujących 10 i więcej osób sygnalizują nadmiar **zapasów** towarów, w szczególności jednostki średnie (o liczbie pracujących od 50 do 249 osób). Podmioty mikro (o liczbie pracujących do 9 osób) uważają, że ich zapasy są odpowiednie w stosunku do zapotrzebowania.

Nieco mniejsze niż przed miesiącem redukcje **zatrudnienia** przewidywane są przez dyrektorów przedsiębiorstw średnich (o liczbie pracujących od 50 do 249 osób). Przedstawiciele pozostałych klas wielkości zapowiadają zmniejszenie zatrudnienia zbliżone do planowanego w październiku.

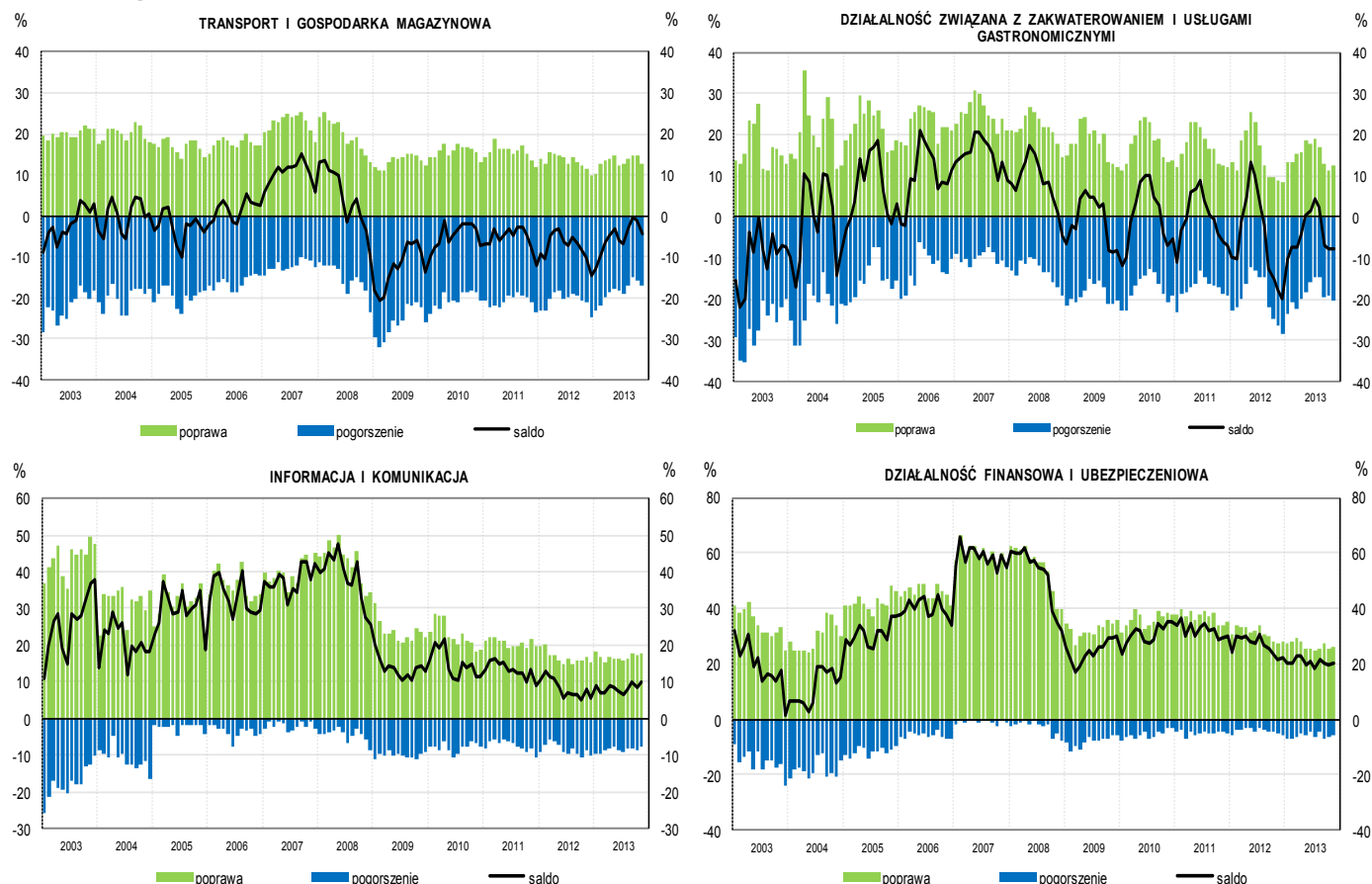

BARIERY DZIAŁALNOŚCI W HANDLU DETALICZNYM

Spośród badanych jednostek, w listopadzie 3,9% podmiotów nie odczuwa żadnych **barier w prowadzeniu bieżącej działalności** (4,6% przed rokiem). Największe trudności napotykane przez przedsiębiorców zgłaszających występowanie barier związane są z konkurencją na rynku (barierę tę sygnalizuje w listopadzie br. 60% przedsiębiorstw, 56% w analogicznym miesiącu ub. r.), kosztami zatrudnienia (56% w listopadzie br., 54% przed rokiem), niedostatecznym popytem (46% w listopadzie br., 49% w analogicznym miesiącu ub. r.) oraz wysokimi obciążeniami na rzecz budżetu (46% w listopadzie br., 48% przed rokiem).

5. Usługi

W listopadzie wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury w sekcji **transport i gospodarka magazynowa** kształtuje się na poziomie minus 5 (przed miesiącem minus 1). Poprawę koniunktury odnotowuje 12% badanych firm, a jej pogorszenie 17% (w październiku odpowiednio 15% i 16%). Pozostałe jednostki uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie. Oceny bieżącego i przewidywanego popytu oraz sprzedaży są negatywne, wobec pozytywnych opinii sprzed miesiąca. Aktualna sytuacja finansowa jest nadal oceniana niekorzystnie, w najbliższych miesiącach może ulec dalszemu pogorszeniu. Sygnalizowany jest spadek bieżących i przyszłych cen usług. Zapowiadane w tej grupie firm redukcje zatrudnienia mogą być zbliżone do planowanych przed miesiącem.

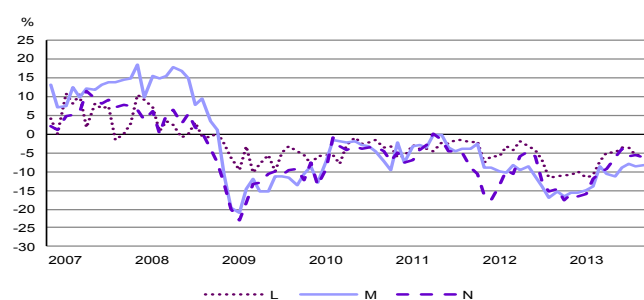
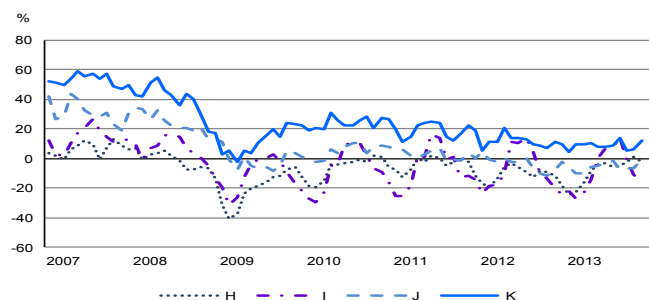
W listopadzie wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury w sekcji **zakwaterowanie i gastronomia** kształtuje się, podobnie jak przed miesiącem, na poziomie minus 8. Poprawę koniunktury odnotowuje 12% badanych firm, a jej pogorszenie 20% (w październiku odpowiednio 11% i 19%). Pozostałe jednostki uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie. Bieżący popyt i sprzedaż oceniane są niekorzystnie, również oceny aktualnej sytuacji finansowej są pesymistyczne. Prognozy popytu i sprzedaży są negatywne, w konsekwencji utrzymują się niekorzystne przewidywania dotyczące sytuacji finansowej. Sygnalizowany jest spadek bieżących i przyszłych cen usług. W tej grupie firm planowane są redukcje zatrudnienia, nieznacznie mniejsze od prognozowanych przed miesiącem.

W listopadzie wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury w sekcji **informacja i komunikacja** kształtuje się na poziomie plus 10 (przed miesiącem plus 8). Poprawę koniunktury odnotowuje 18% badanych firm, a jej pogorszenie 8% (w październiku odpowiednio 17% i 9%). Pozostałe jednostki uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie. Bieżący popyt i sprzedaż oceniane są mniej niekorzystnie niż przed miesiącem, co powoduje, że aktualna sytuacja finansowa poprawia się nieznacznie. Prognozy popytu, sprzedaży i sytuacji finansowej są optymistyczne, zbliżone do formułowanych w październiku. Sygnalizowany jest spadek zarówno bieżących jak i przyszłych cen. W tej grupie firm planowane jest utrzymanie niewielkiego wzrostu zatrudnienia, prognozowanego w październiku.

W listopadzie wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury w sekcji **działalność finansowa i ubezpieczeniowa** kształtuje się na poziomie plus 20 (przed miesiącem plus 19). Poprawę koniunktury odnotowuje 26% badanych firm, a jej pogorszenie 6% (w październiku odpowiednio 25% i 6%). Pozostałe jednostki uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie. Dyrektorzy jednostek zgłaszają korzystne oceny bieżącego popytu, sprzedaży i sytuacji finansowej. Utrzymują się optymistyczne prognozy popytu i sytuacji finansowej, przewidywany jest znaczący wzrost sprzedaży. Odnotowany jest spadek bieżących i przyszłych cen usług. Planowane w tej grupie jednostek redukcje zatrudnienia mogą być mniejsze od zapowiadanych w październiku.

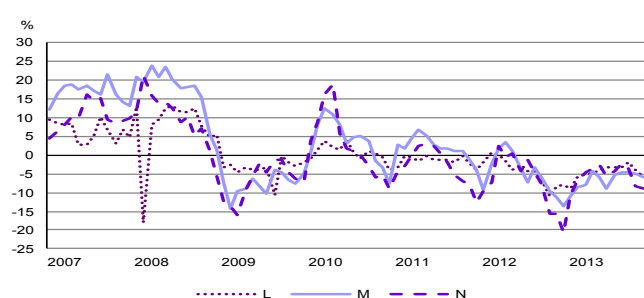
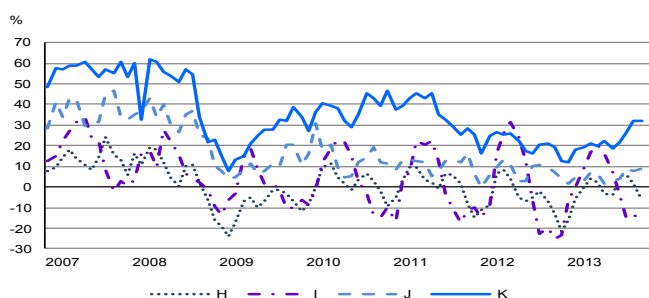
SYTUACJA PRZEDSIĘBIORSTW USŁUGOWYCH W POSZCZEGÓLNYCH SEKCJACH - WYBRANE WSKAŹNIKI

POPYT — DIAGNOZA

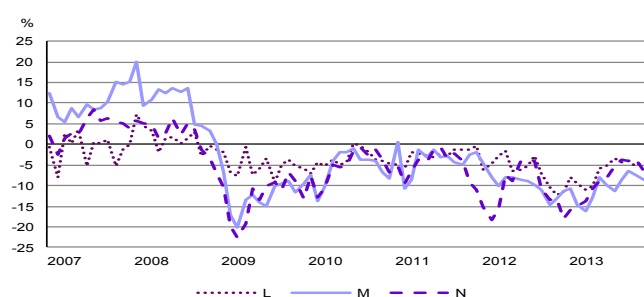
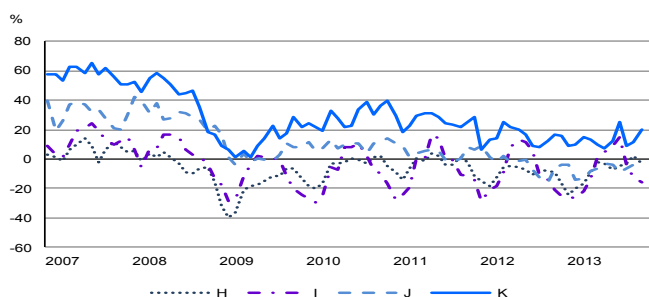
W listopadzie podmioty z większości sekcji objętych badaniem sygnalizują spadek **popytu** na usługi, największy – jednostki z sekcji zakwaterowanie i gastronomia (sekcja I). Najbardziej istotny wzrost popytu na oferowane usługi zgłaszają firmy z sekcji działalność finansowa i ubezpieczeniowa (sekcja K).

POPYT — PROGNOZA

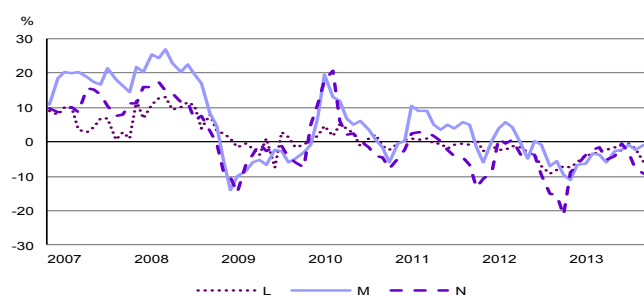
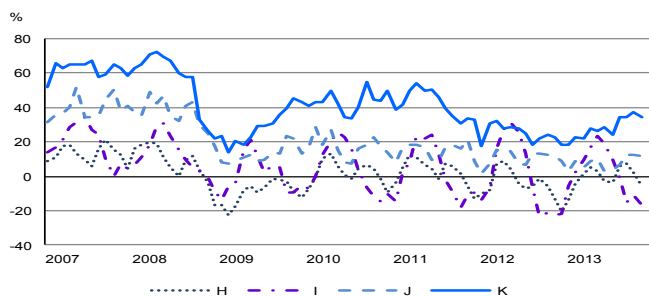
W najbliższych trzech miesiącach najbardziej korzystne prognozy **popytu** formułują jednostki z sekcji działalność finansowa i ubezpieczeniowa (sekcja K). Najbardziej znaczący spadek popytu przewidują podmioty z sekcji zakwaterowanie i gastronomia (sekcja I).

SPRZEDAŻ — DIAGNOZA

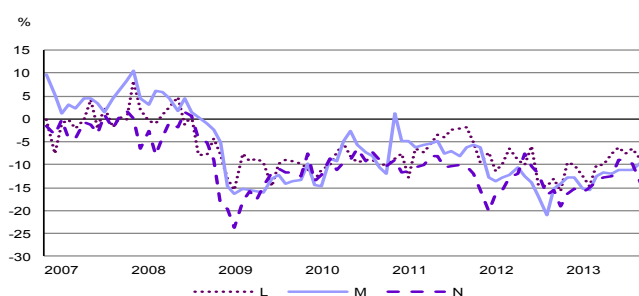
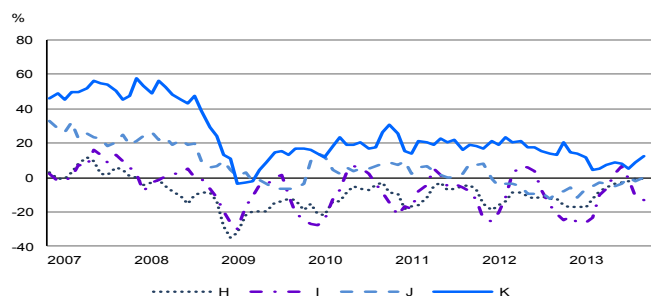
W listopadzie firmy z większości sekcji objętych badaniem odnotowują spadek **sprzedaży**, najbardziej znaczący – jednostki z sekcji zakwaterowanie i gastronomia (sekcja I) oraz pozostała działalność usługowa (sekcja S). Największy wzrost sprzedaży zgłaszają podmioty z sekcji działalność finansowa i ubezpieczeniowa (sekcja K).

SPRZEDAŻ — PROGNOZA

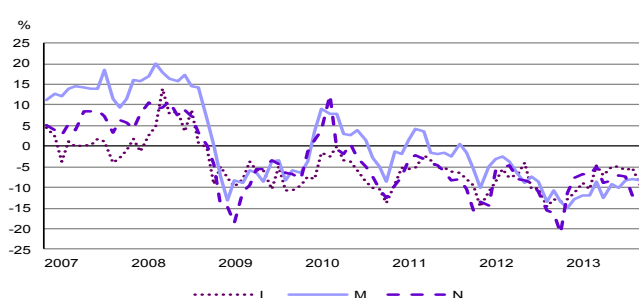
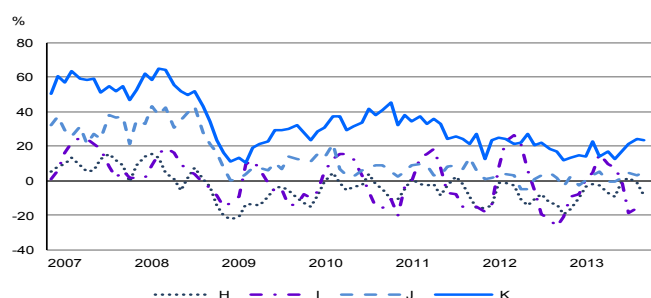
W najbliższych trzech miesiącach większość firm objętych badaniem spodziewa się spadku **sprzedaży**, w największym stopniu – jednostki z sekcji zakwaterowanie i gastronomia (sekcja I). Najbardziej korzystne oceny formułują podmioty z sekcji działalność finansowa i ubezpieczeniowa (sekcja K).

SYTUACJA FINANSOWA — DIAGNOZA

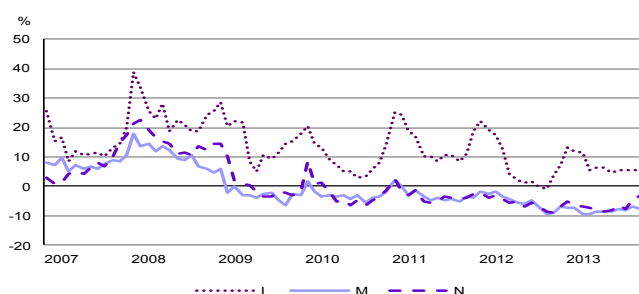
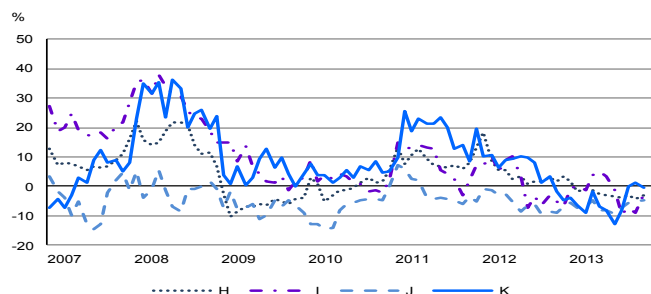
W listopadzie firmy z większości sekcji objętych badaniem odnotowują pogorszenie swojej **sytuacji finansowej**, największe – z sekcji administrowanie i działalność wspierająca (sekcja N), opieka zdrowotna i pomoc społeczna (sekcja Q), zakwaterowanie i gastronomia (sekcja I). Pozytywnie sytuację finansową oceniają jednostki z sekcji działalność finansowa i ubezpieczeniowa (sekcja K) oraz – w mniejszym stopniu – informacja i komunikacja (sekcja J).

SYTUACJA FINANSOWA — PROGNOZA

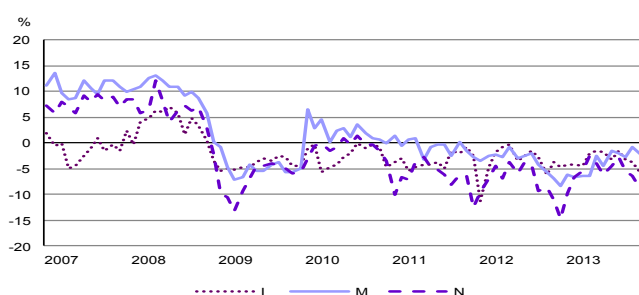
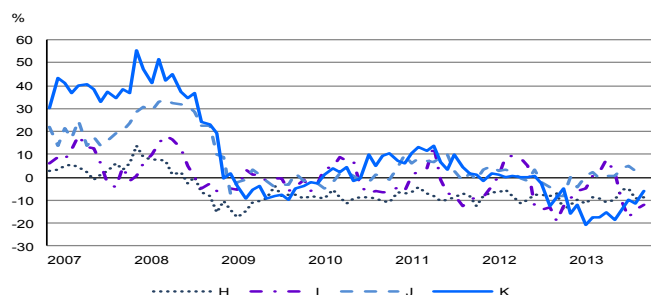
Na najbliższe trzy miesiące większość firm objętych badaniem formułuje negatywne prognozy **sytuacji finansowej**. Najbardziej znaczącego pogorszenia w tym zakresie spodziewają się podmioty z sekcji zakwaterowanie i gastronomia (sekcja I) oraz opieka zdrowotna i pomoc społeczna (sekcja Q). Najbardziej optymistyczne prognozy w tym zakresie zgłaszają dyrektorzy jednostek z sekcji działalność finansowa i ubezpieczeniowa (sekcja K).

CENY — PROGNOZA

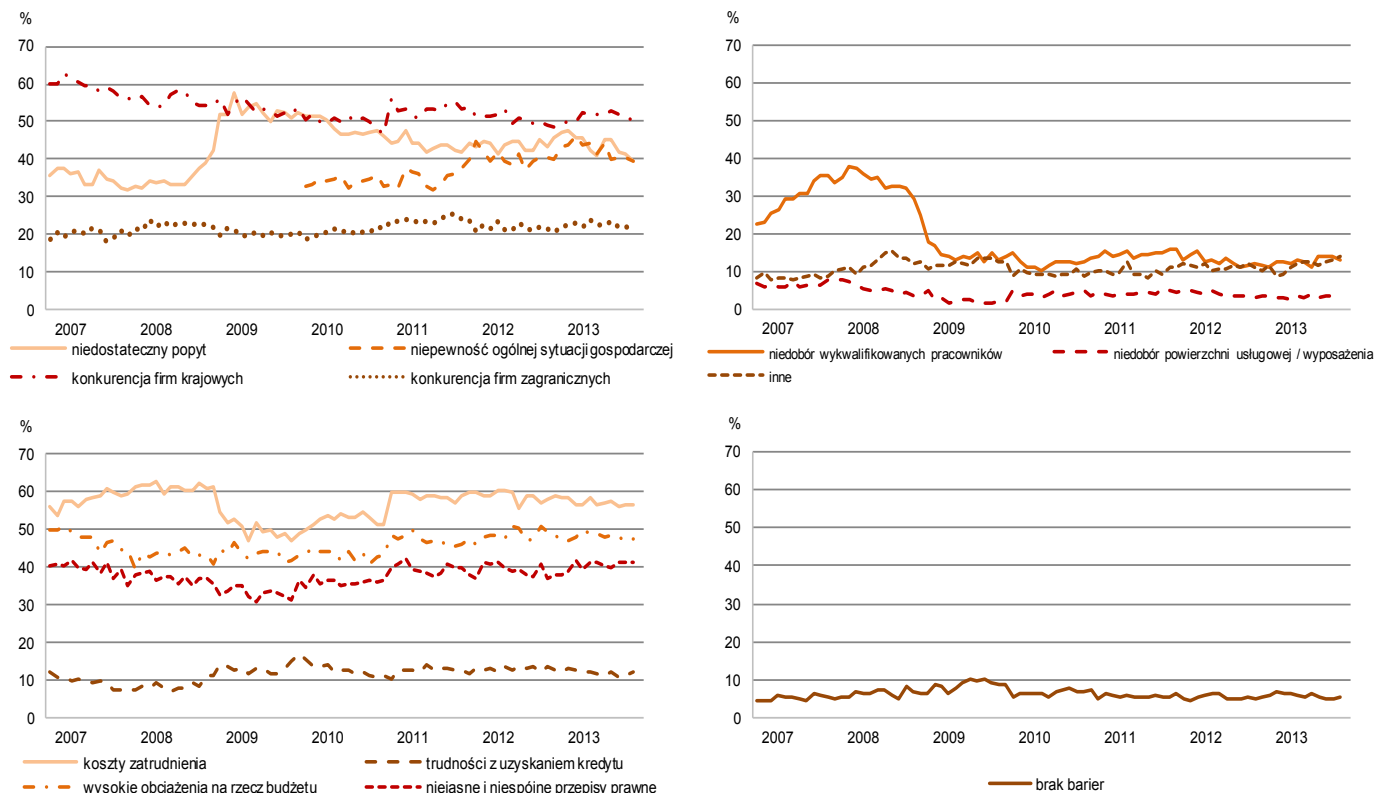
W przedsiębiorstwach należących do większości badanych sekcji prognozowany jest spadek **cen** świadczonych usług, przede wszystkim w jednostkach z sekcji działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (sekcja M). Niewielki wzrost cen na swoje usługi przewidują dyrektorzy jednostek z sekcji obsługa rynku nieruchomości (sekcja L) oraz pozostała działalność usługowa (sekcja S).

ZATRUDNIENIE — PROGNOZA

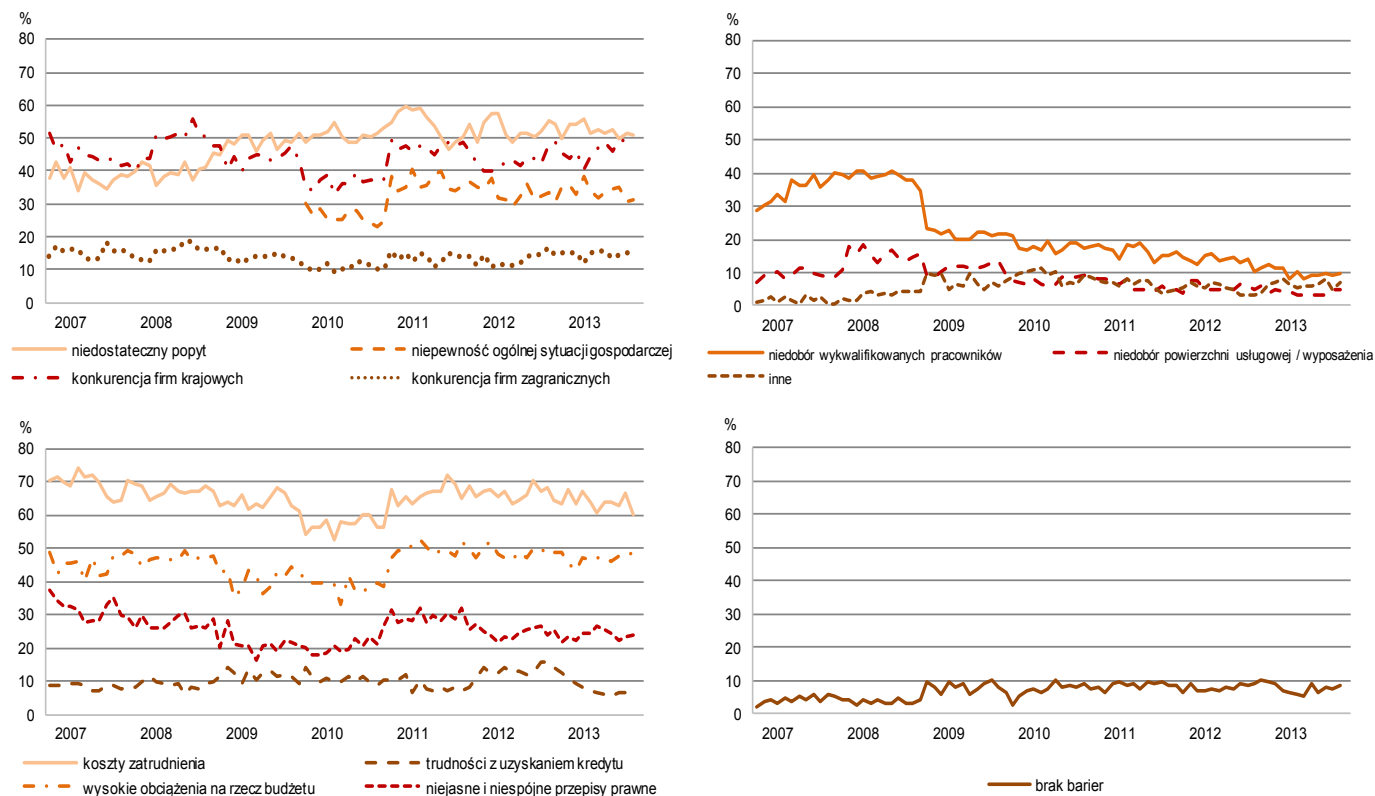
Jednostki należące do większości badanych sekcji usługowych planują w najbliższych trzech miesiącach dokonać redukcji **zatrudnienia**. Największą skalę zwolnień, choć mniej znaczącą od zapowiadanej w październiku, deklarują dyrektorzy jednostek z sekcji zakwaterowanie i gastronomia (sekcja I). Niewielki wzrost zatrudnienia planują kierujący podmiotami z sekcji informacja i komunikacja (sekcja J) oraz działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (sekcja R).

BARIERY DZIAŁALNOŚCI W WYBRANYCH SEKCJACH USŁUGOWYCH TRANSPORT I GOSPODARKA MAGAZYNOWA (SEKCJA H)

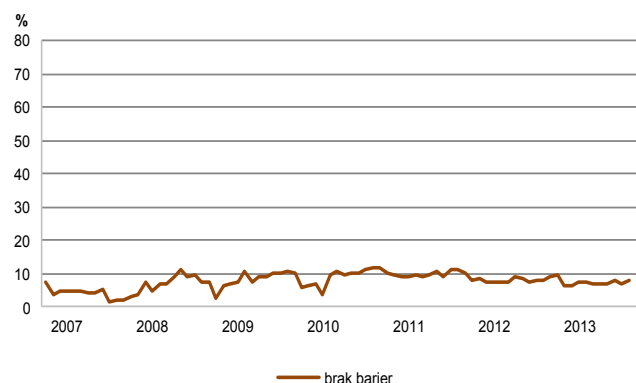
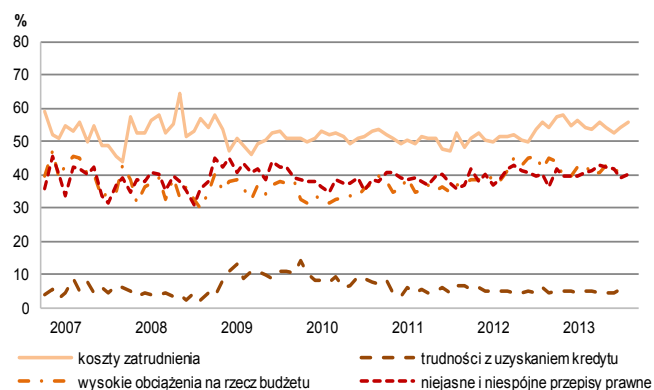
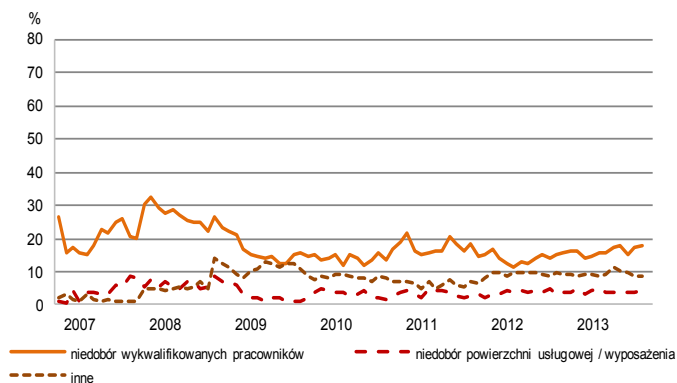
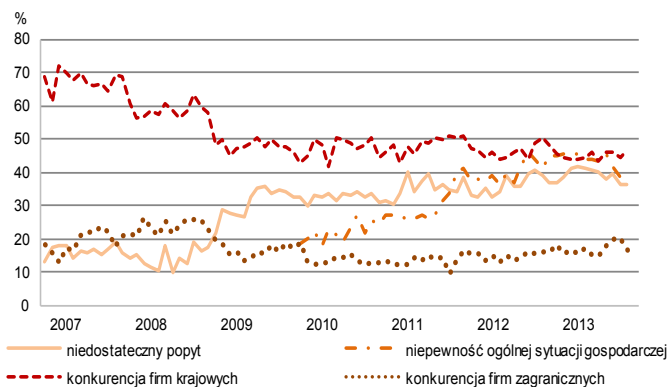
W listopadzie 5,7% badanych przedsiębiorstw deklaruje, że nie napotyka na bariery w prowadzeniu bieżącej działalności (przed rokiem odsetek ten wyniósł 4,8%). Największe trudności wskazywane przez firmy zgłaszające bariery związane są z kosztami zatrudnienia (57% w listopadzie br., 58% przed rokiem). W porównaniu z listopadem ub. r. w największym stopniu spadło znaczenie bariery związanej z niedostatecznym popytem (z 43% do 40%), a wzrosło – bariery związanej z niejasnymi i niespójnymi przepisami prawnymi (z 37% do 41%).

DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z ZAKWATEROWANIEM I USŁUGAMI GASTRONOMICZNYMI (SEKCJA I)

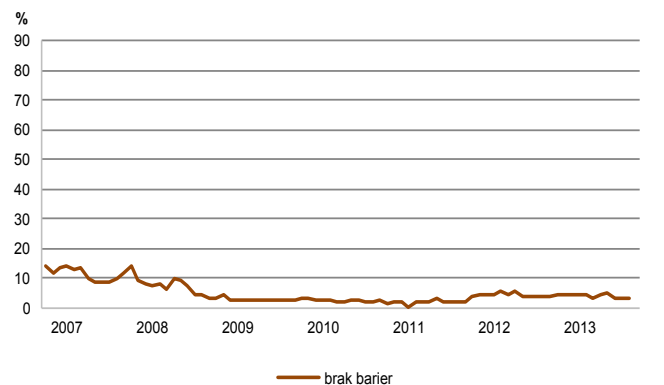
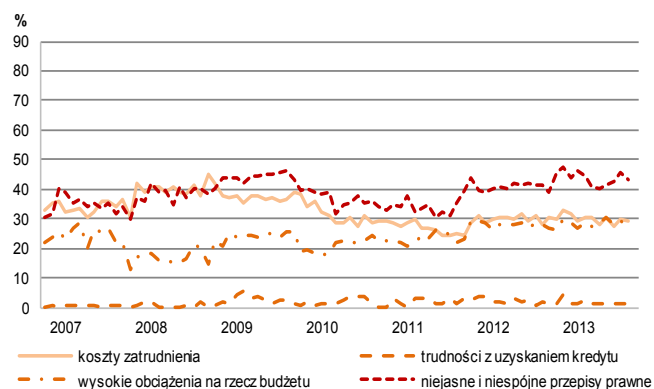
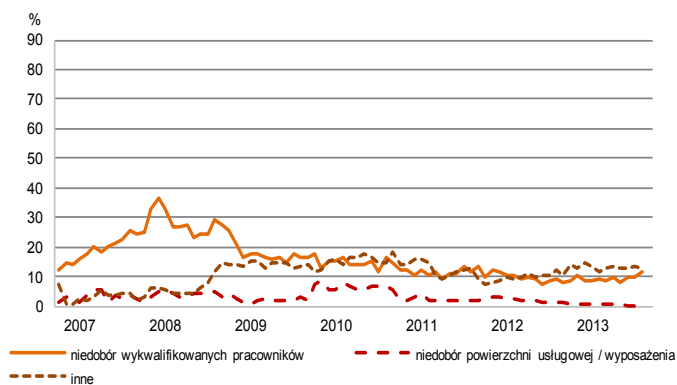
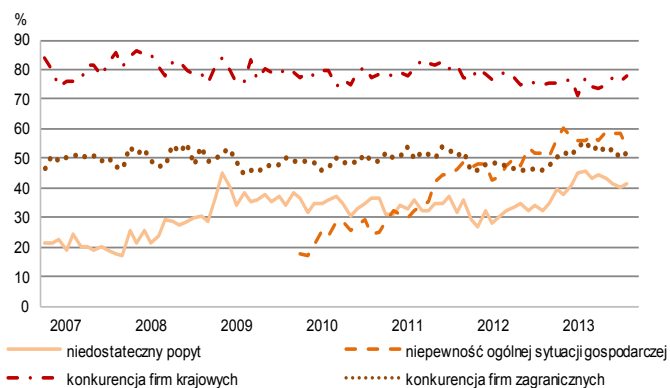
Odsetek przedsiębiorców nieodczuwających żadnych barier w prowadzeniu bieżącej działalności kształtuje się na poziomie 8,5% (przed rokiem 9,4%). Największe trudności napotymane przez jednostki zgłaszające bariery związane są z kosztami zatrudnienia (60% w listopadzie br., 68% przed rokiem). Znaczenie tej bariery, obok bariery związanej z trudnościami z uzyskaniem kredytu (z 16% do 7%) spadło w największym stopniu w skali roku.

INFORMACJA I KOMUNIKACJA (SEKCJA J)

W listopadzie 7,9% badanych przedsiębiorstw (podobnie jak przed rokiem) deklaruje, że nie napotyka na bariery w prowadzeniu bieżącej działalności. Największe trudności sygnalizowane przez firmy zgłaszające bariery związane są z kosztami zatrudnienia (56% w listopadzie bieżącego i ubiegłego roku). W skali roku w największym stopniu spadło znaczenie bariery związanej z konkurencją firm krajowych (z 51% do 47%), a wzrosło – z niedoborem wykwalifikowanych pracowników (z 15% do 18%).

DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA I UBEZPIECZENIOWA (SEKCJA K)

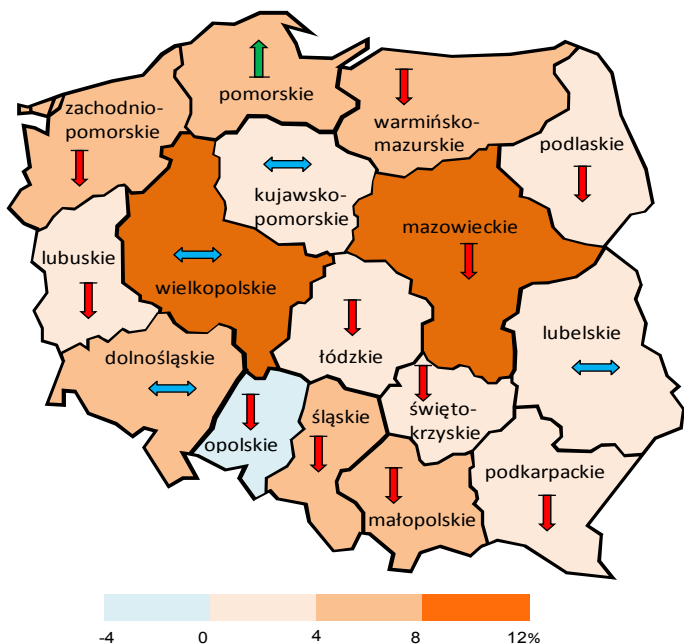

Odsetek przedsiębiorców nieodczuwających żadnych barier w prowadzeniu bieżącej działalności kształtuje się na poziomie 3,2% (przed rokiem 3,6%). Największe trudności napotymane przez przedsiębiorstwa zgłaszające bariery związane są z konkurencją firm krajowych (78% w listopadzie br., 75% przed rokiem). W skali roku najbardziej wzrosło znaczenie bariery związanej z niedostatecznym popytem (z 32% do 41%) oraz z konkurencją firm zagranicznych (z 46% do 52%).

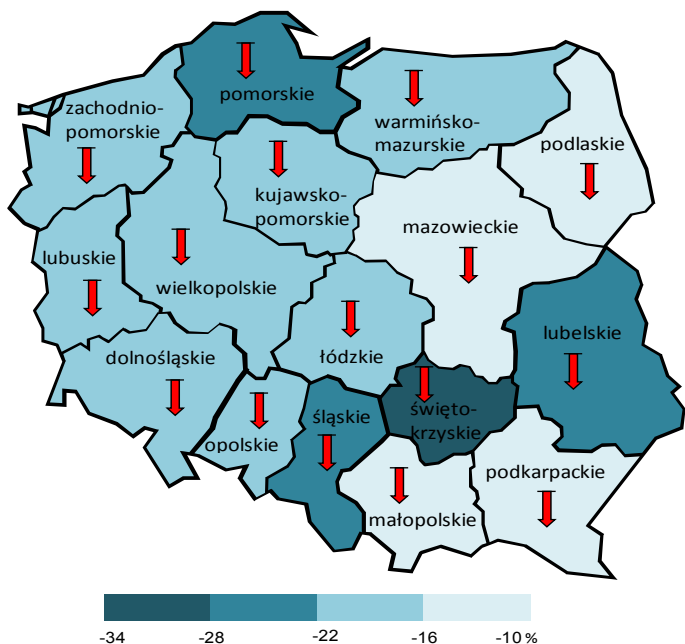
6. Ogólny klimat koniunktury według województw (dane wg siedziby przedsiębiorstwa)

Przetwórstwo przemysłowe

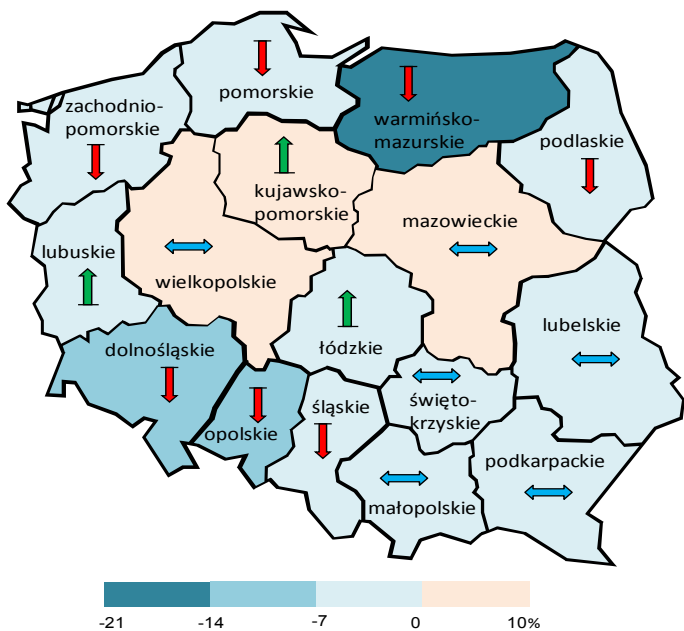
W listopadzie spośród podmiotów prowadzących działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego najbardziej korzystne opinie dotyczące koniunktury zgłaszają jednostki zarejestrowane w województwie **wielkopolskim, mazowieckim, pomorskim, zachodniopomorskim i dolnośląskim**.

Budownictwo

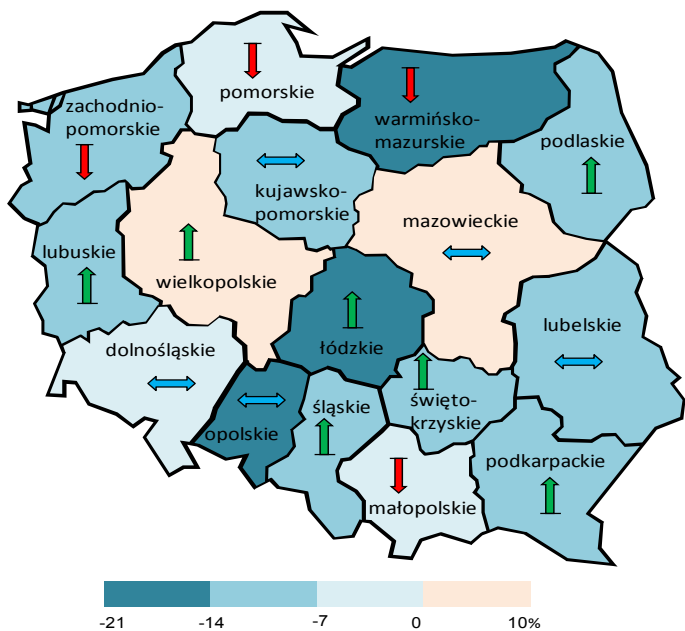
W listopadzie bardziej negatywnie niż przed miesiącem oceniają koniunkturę jednostki ze wszystkich województw prowadzące działalność w zakresie budownictwa. Najbardziej pesymistyczne oceny formułują podmioty zarejestrowane w województwie **świętokrzyskim**, natomiast najmniej – **podlaskim**.

Handel hurtowy

W listopadzie najbardziej pesymistycznie koniunkturę w handlu hurtowym oceniają jednostki z województwa **warmińsko-mazurskiego** oraz **opolskiego**, a korzystne oceny formułują podmioty zarejestrowane w województwie **wielkopolskim**, **mazowieckim** oraz **kujawsko-pomorskim**.

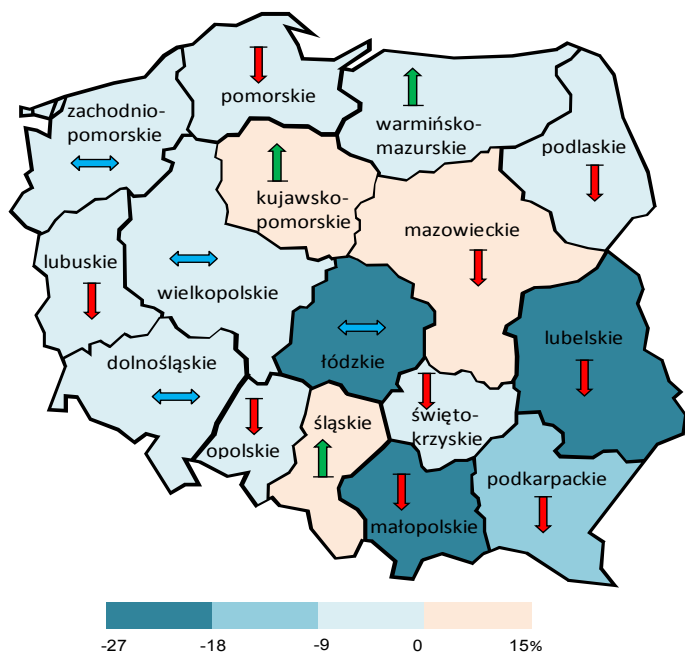
Handel detaliczny

W listopadzie większość jednostek ocenia negatywnie koniunkturę w handlu detalicznym, szczególnie przedsiębiorstwa, których siedziby znajdują się w województwie **łódzkim i warmińsko-mazurskim**. Pozytywne oceny w tym zakresie formułują jedynie przedsiębiorstwa zarejestrowane w dwóch województwach – **wielkopolskim oraz mazowieckim**.

- Poprawa koniunktury w stosunku do poprzedniego miesiąca
  - Pogorszenie koniunktury w stosunku do poprzedniego miesiąca
  - Poziom koniunktury bez zmian w stosunku do poprzedniego miesiąca

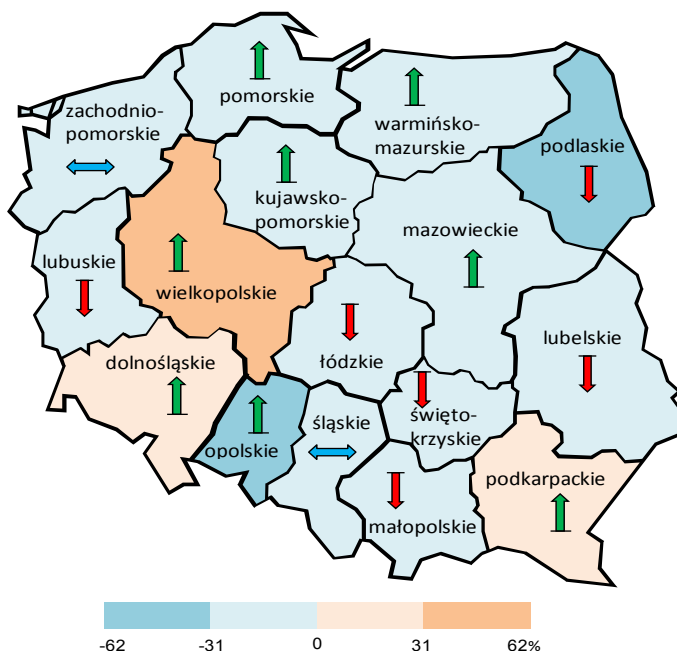
Transport i gospodarka magazynowa

W większości województw podmioty z sekcji transport i gospodarka magazynowa oceniają w listopadzie koniunkturę niekorzystnie. Najgorsze oceny w tym zakresie zgłaszają jednostki, których siedziba znajduje się w województwie **lubelskim** i **małopolskim**.

Korzystnie koniunkturę oceniają jednostki mające siedzibę w województwie **kujawsko-pomorskim**, **śląskim** i **mazowieckim**.

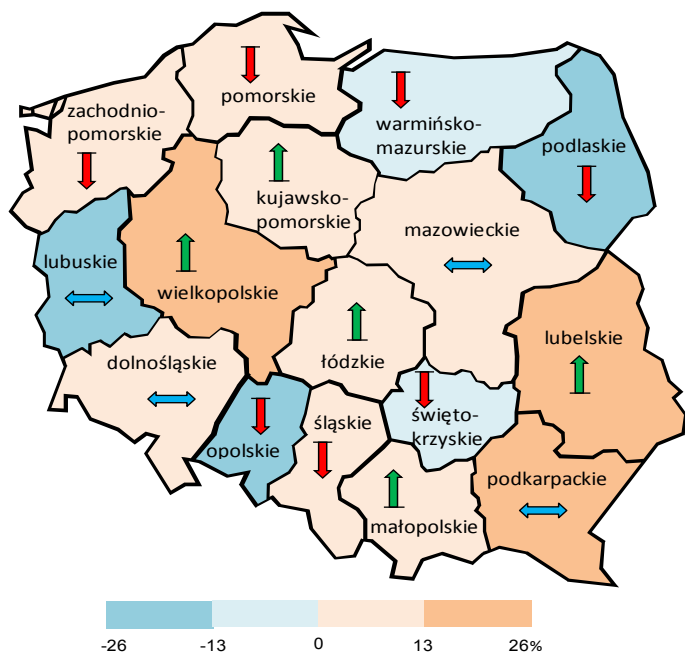
Zakwaterowanie i gastronomia

W większości województw podmioty z sekcji informacja i komunikacja zgłaszają w listopadzie korzystne oceny koniunktury. Najbardziej optymistycznie oceniają koniunkturę jednostki mające siedzibę w województwie **podkarpackim**.

Najbardziej pesymistyczne, zbliżone do zgłaszanych przed miesiącem oceny koniunktury formułują jednostki, których siedziba znajduje się w województwie **lubuskim**.

Informacja i komunikacja

- ↑ Poprawa koniunktury w stosunku do poprzedniego miesiąca
- ↓ Pogorszenie koniunktury w stosunku do poprzedniego miesiąca
- ↔ Poziom koniunktury bez zmian w stosunku do poprzedniego miesiąca

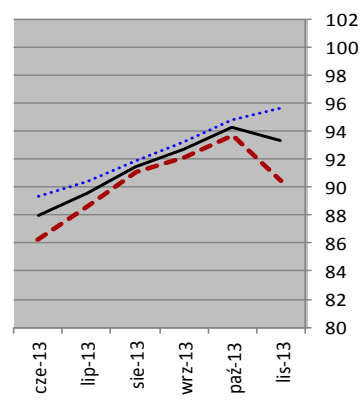
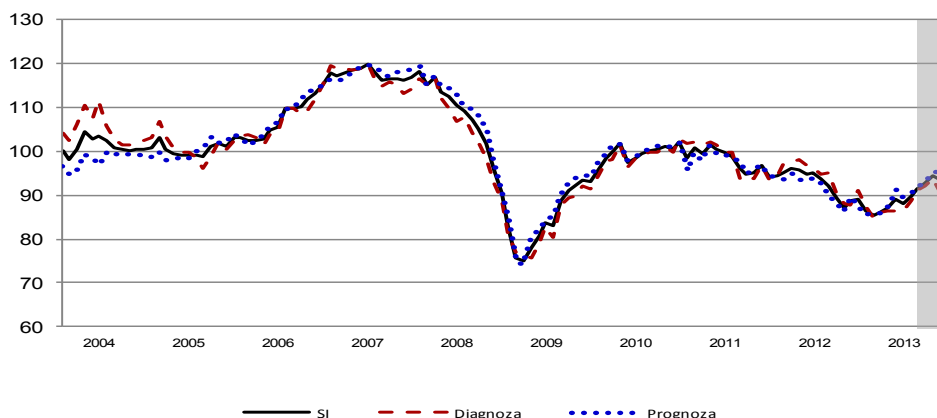
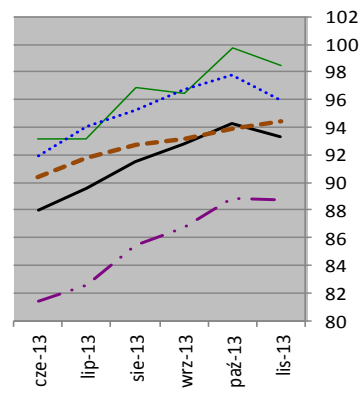
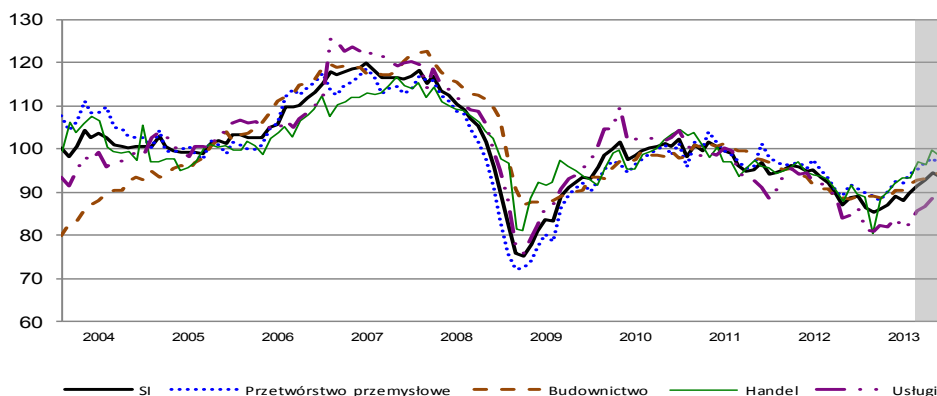
7. Wskaźnik syntetyczny koniunktury gospodarczej (SI)

Wskaźnik syntetyczny koniunktury gospodarczej (SI)¹ kształtuje się w listopadzie na poziomie nieco niższym od odnotowanego przed miesiącem, ale wyższym niż przed rokiem.

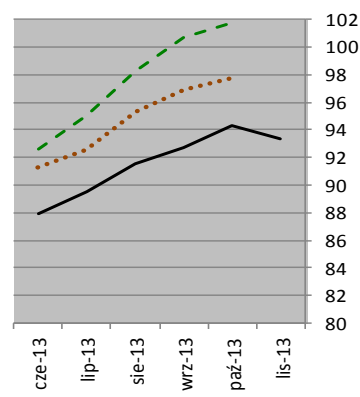
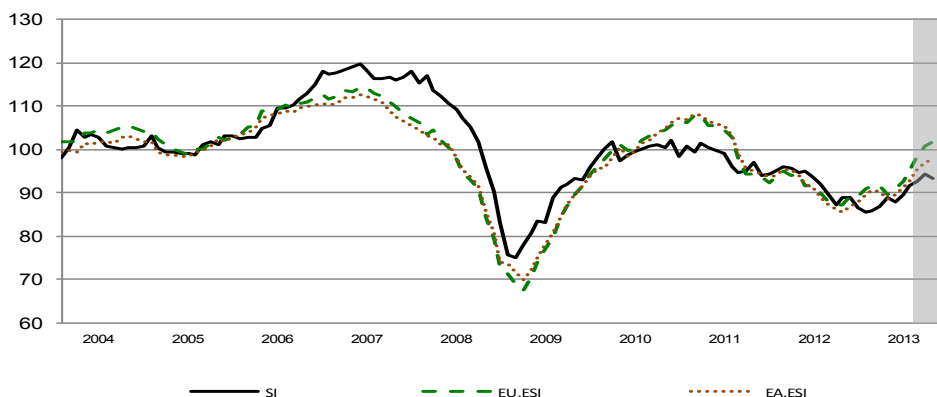
W listopadzie, w porównaniu z poprzednim miesiącem, maleje wartość składowych wskaźnika syntetycznego w przemyśle i handlu, nieznacznie rośnie – w budownictwie, a utrzymuje się – w usługach. W porównaniu z listopadem ubiegłego roku wzrastają wszystkie składowe wskaźnika.

W porównaniu do poprzedniego miesiąca odnotowano spadek ocen diagnostycznych oraz niewielki wzrost – prognozy. W skali roku ma miejsce wzrost obu składowych, bardziej znaczący dla ocen prognozy niż diagnostycznych.

WSKAŹNIK SYNTETYCZNY I JEGO DEKOMPOZYCJA

WSKAŹNIK SYNTETYCZNY¹, WSKAŹNIKI ODCZUĆ EKONOMICZNYCH DLA UNII EUROPEJSKIEJ I STREFY EURO²

SI – Wskaźnik syntetyczny koniunktury gospodarczej dla Polski

EU.ESI – Wskaźnik odczuć ekonomicznych dla Unii Europejskiej (European Union - EU)

EA.ESI – Wskaźnik odczuć ekonomicznych dla strefy Euro (Euro area - EA)

¹Patrz: str. 29 Badanie koniunktury gospodarczej GUS, 2013.

http://www.stat.gov.pl/cps/rde/xbr/gus/kon_badanie_koniunktury_gospodarczej_27052013.pdf

²Patrz Business and Consumer Surveys, Komisja Europejska, DG ECFIN

http://ec.europa.eu/economy_finance/db_indicators/surveys/index_en.htm

Departament Przedsiębiorstw GUS, Al. Niepodległości 208, 00-925 Warszawa, tel. (22) 608 36 51

Wyniki badania koniunktury w przemyśle, budownictwie, handlu i usługach można znaleźć na stronie GUS

http://www.stat.gov.pl/gus/koniunktury_PLK_HTML.htm